

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700

FAX: +382 (0)20 406-702

E-MAIL: ekip@ekip.me

www.ekip.me

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	25-IX 20 14 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/14-35
VEZA:	
EPA:	554 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG: 2

Broj: 0902- 5429/ 5

Podgorica, 24.09.2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

U skladu sa članom 14 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list CG", broj 40/13, 56/13) u prilogu Vam dostavljamo Predlog Plana rada sa Finansijskim planom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2015. godinu.

Za predstavnika Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost se određuje Zoran Sekulić, Izvršni direktor Agencije koji, saglasno članu 20 Zakona o elektronskim komunikacijama, zastupa i predstavlja Agenciju.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK SAVJETA
dr Šaleta Đurović

Prilog:

- 120 primjeraka Predloga Plana rada sa Finansijskim planom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2015. godinu

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST

**PLAN RADA
ZA 2015. GODINU**

(PREDLOG)

Podgorica, septembar 2014. godine

SADRŽAJ

I UVOD	4
II PLAN AKTIVNOSTI	7
II-1. NORMATIVNI DIO.....	7
A. Propisi i akta koje donosi Agencija	7
B. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da donese Ministarstvo.	13
C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da donese Vlada Crne Gore.....	16
II-2. TEKUĆE AKTIVNOSTI.....	17
A. Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije	17
1. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga.....	18
2. Baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture.....	18
B. Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija.....	18
1. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom nakon sprovedenog drugog kruga analiza sedam relevantnih tržišta.....	18
2. Donošenje odluke o sprovođenju drugog kruga analiza 5 dodatnih relevantnih tržišta nakon prethodne provjere ispunjenosti Testa tri kriterijuma	18
3. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatoru sa značajnom tržišnom snagom na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu	19
4. Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije	19
5. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži	19
6. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži	20
C. Metodologija vođenja odvojenog računovodstva operatora univerzalne poštanske usluge.....	20
D. Univerzalni servis	20
1. Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama	20
2. Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti	21
E. Upravljanje radio frekvencijskim spektrom	21
1. Planiranje korišćenja radio-frekvencija.....	22
2. Izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija.....	24
3. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra	25
4. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija	26
F. Upravljanje numeracijom i adresiranjem	27

1. Izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i adresa	27
2. Prenosivost brojeva.....	27
3. Informisanje o korišćenju jedinstvenog evropskog broja „112“ za pozive u hitnim slučajevima	27
G. Prava i zaštita interesa korisnika	28
1. Opšti uslovi pružanja usluga	28
2. Pretplatnički ugovori.....	28
3. Kvalitet usluga.....	28
4. Sistem za mjerenje brzine pristupa Internetu	28
5. Alat za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga (kalkulator cijena).....	28
6. Edukacija korisnika.....	29
7. Ispitivanje javnog mnjenja	29
8. Uspostavljanje nacionalne tačke razmjene Internet saobraćaja u Crnoj Gori	29
II-3. IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA VEZANIH ZA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI	30
A. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na godišnjem nivou.....	30
B. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na polugodišnjem nivou	34
C. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na kvartalnom nivou.....	36
D. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na mjesečnom nivou	37
E. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju po potrebi	38
II-4. SARADNJA SA NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA, OPERATORIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIM OPERATORIMA, REGULATORNIM TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA I MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA U OBLASTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA	39
A. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama	39
B. Saradnja sa međunarodnim institucijama	40
C. Organizacija međunarodnih skupova	42
II-5. MATERIJALNO-TEHNIČKO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE.....	43
III IZVRŠENJE PLANA RADA.....	44

I UVOD

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, je nezavisni regulatorni organ koji u vršenju javnih ovlaštenja u oblasti elektronskih komunikacija, obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom i u obavljanju ovih poslova ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica.

Polazne osnove za izradu Plana rada Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2015. godinu predstavljaju: Zakon o elektronskim komunikacijama ("Službeni list Crne Gore", broj:40/13), Zakon o elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore" broj:06/13), Zakon o digitalnoj radio-difuziji ("Službeni list Crne Gore" broj:34/11 i 31/12) i Zakon o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, broj:57/11).

Članom 14 Zakona o elektronskim komunikacijama propisane su nadležnosti Savjeta Agencije i istim je u stavu 1 tačka 4 propisano da Savjet Agencije donosi Plan rada sa Finansijskim planom Agencije.

Zakonom o elektronskim komunikacijama, u članu 11 su utvrđene nadležnosti Agencije i to da: donosi propise na osnovu ovlaštenja utvrđenih ovim zakonom, donosi plan adresiranja i plan numeracije i kontroliše njihovu primjenu; priprema predlog Plana namjene radio – frekvencijskog spektra i kontroliše njegovu primjenu, donosi planove raspodjele radio-frekvencija i kontroliše njihovu primjenu; priprema stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona; vrši kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra; preduzima mjere radi obezbjeđenja racionalnog upravljanja ograničenim resursima; vrši koordinaciju korišćenja radio-frekvencija sa organima i/ili organizacijama drugih država; te administracijama susjednih država; podstiče racionalno korišćenje infrastrukture elektronske komunikacione infrastrukture u skladu sa ovim zakonom; sprovodi postupke dodjele ograničenih resursa na nediskriminatorskim osnovama; izdaje odobrenja za korišćenje ograničenih resursa; vodi i održava registre i baze podataka u skladu sa ovim zakonom; utvrđuje visinu naknada koje Agenciji plaćaju fizička i pravna lica na način utvrđen ovim zakonom; rješava po žalbama korisnika, razmatra inicijative i utvrđuje postupak zaštite interesa i prava korisnika; rješava sporove na tržištu elektronskih komunikacija; prati razvoj Univerzalnog servisa; upravlja prikupljanjem naknade za finansiranje Univerzalnog servisa i određuje operatora Univerzalnog servisa; redovno objavljuje podatke o pokazateljima razvoja tržišta u skladu sa ovim zakonom; sprovodi analizu relevantnih tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preduzima regulatorne mjere za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora; vrši stručni nadzor nad radom operatora u skladu sa zakonom, tehničkim propisima i standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori; vrši stručni nadzor nad izvršavanjem obaveza operatora u

vanrednim situacijama; surađuje sa regulatornim organima drugih država, a u okviru svojih nadležnosti učestvuje i u radu upravnih i radnih tijela nadležnih Evropskih i međunarodnih organizacija i institucija u oblasti elektronskih komunikacija; ispituje tržište i javno mnjenje i sprovodi otvorene konsultacije u skladu sa ovim zakonom; obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonom o poštanskim uslugama se uređuju uslovi i način obavljanja univerzalne poštanske usluge i drugih poštanskih usluga, ovlašćenja regulatornog organa za poštansku djelatnost, kao i druga pitanja u vezi sa poštanskom djelatnošću. Nadležnosti Agencije po ovom zakonu su: izdavanje i oduzimanje posebne licence i licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, vršenje izmjene posebne licence i licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga po službenoj dužnosti, u slučajevima i na način kako je to Zakonom predviđeno, izdavanje izvoda iz registra operatorima komercijalne poštanske usluge, brisanje komercijalnog poštanskog operatora iz registra u slučajevima koji su predviđeni Zakonom, vođenje registara poštanskih operatora i objavljivanje izvoda iz registra na internet stranici Agencije, vršenje izbora operatora univerzalne poštanske usluge, na osnovu javnog poziva, verifikovanje obračuna neto troškova univerzalne poštanske usluge, obezbjeđivanje nedostajućih sredstva za pokriće gubitaka za obavljanje univerzalne poštanske usluge, ukoliko se pomenuta sredstva ne mogu obezbijediti iz prihoda ostvarenih pružanjem univerzalne poštanske usluge, utvrđivanje ispunjenosti uslova za dobijanje posebne licence i licence za obavljanje poštanskih usluga, davanje saglasnosti na opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga poštanskih operatora, davanje saglasnosti na uslove i cijene pristupa mreži univerzalnog poštanskog operatora, davanje saglasnosti na godišnju naknadu na ime učešća u troškovima za održavanje poštanske mreže, davanje saglasnosti na ugovor o pristupu mreži između univerzalnog poštanskog operatora i drugih operatora, rješavanje sporova između operatora u vezi sa pristupom mreži univerzalnog poštanskog operatora, odlučivanje po prigovorima korisnika poštanskih usluga, utvrđivanje kriterijuma za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge, pripremanje stručnih osnova za izradu propisa koje donosi Ministarstvo, utvrđivanje cijena rezervisanih poštanskih usluga, utvrđivanje načina vođenja računovodstva i obračuna neto troškova univerzalnog poštanskog operatora, vršenje stručnog nadzora nad radom poštanskih operatora, davanje stručnih mišljenja za primjenu ovog Zakona, saradnja sa organima i tijelima Svjetskog poštanskog saveza i Evropske Unije, saradnja sa regulatornim organima država članica Evropske Unije i drugih država, učešće u radu upravnih i radnih tijela nadležnih evropskih i međunarodnih organizacija i institucija na području poštanskih usluga, praćenje primjene cijena poštanskih usluga, praćenje stanja i razvoja tržišta poštanskih usluga i preduzimanje mjera za obezbjeđivanje konkurentnosti na tržištu poštanskih usluga.

Shodno odredbama Zakona o elektronskim medijima, Agencija je obavezna da na zahtjev Agencije za elektronske medije, prije raspisivanja javnog konkursa za dodjelu prava na emitovanje, u slučaju kada pravno ili fizičko lice namjerava da emituje program posredstvom frekvencija koje su Planom raspodjele radio-frekvencija predviđene za analognu radio-difuziju, ili u slučaju kada namjerava da ostvari pravo pristupa multipleksu za digitalnu zemaljsku radio-difuziju, dostavi podatke o raspoloživosti tih frekvencija ili slobodnih resursa unutar multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije namijenjenih za emitovanje audiovizuelnih medijskih usluga.

Shodno odredbama Zakona o digitalnoj radio-difuziji, Agencija zajedno sa organima državne uprave nadležnim za poslove elektronskih komunikacija i poslove elektronskih medija i regulatornim organom za elektronske medije, vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje oblast elektronskih komunikacija i oblast elektronskih medija.

II PLAN AKTIVNOSTI

II-1. NORMATIVNI DIO

Zakonom o elektronskim komunikacijama, koji je donijet 13. avgusta 2013. godine, a stupio na snagu 21. avgusta 2013. godine, propisano je koje akte u skladu sa zakonom donosi Agencija, kao i stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona. Agencija je tokom 2013 i 2014 godine usvojila podzakonska akta za čije je donošenja nadležna prema Zakonu o elektronskim komunikacijama. Takođe su pripremljene i stručne osnove za podzakonska akta koje treba da donesu Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona.

U toku 2015. godine Agencija će, u slučaju potrebe usaglašavanja sa važećom regulativom i pravnom tekovinom Evropske Unije, izvršiti izmjene i dopune podzakonskih akata koji su donijeti na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama.

A. Propisi i akta koje donosi Agencija

1. Uputstvo o postupku vođenja javnih konsultacija

Pravni osnov: član 33 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

2. Odluka o obliku i sadržaju obrasca prijave koja se podnosi prije početka, prestanka ili izmjene režima korišćenja javnih elektronskih komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga

Pravni osnov: član 46 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

3. Odluka o obliku i sadržaju obrasca potvrde o upisu u registar operatora

Pravni osnov: član 47 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

4. Obrazac zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

5. **Forma odobrenja za korišćenje radio-frekvencija i rješenja o utvrđivanju tehničkih i operativnih uslova za korišćenje odobrenih radio-frekvencija**
Pravni osnov: član 114 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

6. **Odluka o visini jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili dopunu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija**
Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

7. **Odluka o visini jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili dopunu odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa**
Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

8. **Forma odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa**
Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

9. **Pravilnik o kriterijumu ocjene razumnosti zahtjeva korisnika za priključenje na javnu elektronsku komunikacionu mrežu**
Pravni osnov: član 83 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

10. **Pravilnik o sadržini tehničkog rješenja korišćenja radio-frekvencija**
Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune : Po potrebi

11. **Odluka o formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa**
Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

12. **Odluka o obliku i sadržaju legitimacije nadzornika za elektronske komunikacije**

Pravni osnov: član 188 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

13. **Pravilnik o načinu prijavljivanja korišćenja radio-frekvencija koje se mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija**

Pravni osnov: član 99 Zakona o elektronskim komunikacijama

Razmatran na sjednici Savjeta i isti će se usvojiti nakon donošenja Pravilnika o radio-frekvencijama koje se mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija od strane resornog Ministarstva.

14. **Pravilnik o metodologiji proračuna neto troška pružanja, visini i načinu plaćanja naknade za finansiranje Univerzalnog servisa**

Pravni osnov: član 92 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune : Po potrebi

15. **Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra operatora, registra dodijeljenih radio-frekvencija, registra dodijeljenih brojeva i adresa i registra elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme**

Pravni osnov: član 11, 29 i 122 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune : Po potrebi

16. **Pravilnik o vrsti i načinu dostavljanja podataka o kapacitetima elektronske komunikacione infrastrukture koja je od interesa za zajedničko korišćenje**

Pravni osnov: član 55 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

17. **Pravilnik o pristupu i interkonekciji**

Pravni osnov: član 56 i 57 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

18. **Plan numeracije**

Pravni osnov: član 129 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

19. **Plan adresiranja**

Pravni osnov: član 129 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

20. Pravilnik o prenosivosti brojeva

Pravni osnov: član 139 i 141 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

21. Odluka o utvrđivanju visine jednokratne naknade za uslugu prenosivosti broja i načinu raspodjele

Pravni osnov: član 140 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

22. Odluka o uslovima za ostvarivanje javnog pristupa podacima koje je Agencija prikupila od operatora

Pravni osnov: član 30 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

23. Pravilnik o amaterskim radiokomunikacijama

Pravni osnov: član 11 i 103 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune : Po potrebi

24. Pravilnik o tehničko-eksploatacionim uslovima pod kojima se mogu koristiti radio-difuzne stanice za frekvencijski modulisane emisije

Pravni osnov: član 11 i 96 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

25. Pravilnik o tehničko-eksploatacionim uslovima pod kojima se mogu koristiti radio-difuzne stanice za emitovanje televizijskog programa u frekvencijskim opsezima VHF I i III i UHF IV i V

Pravni osnov: član 11 i 96 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

26. Planovi raspodjele radio-frekvencija

Pravni osnov: član 11 i 98 Zakona o elektronskim komunikacijama

Donošenje novih planova raspodjele radio-frekvencija

Agencija je tokom 2014. godine donijela odgovarajuće planove raspodjele za opsege ispod 5 GHz kod kojih se radio-frekvencije odobravaju na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore za realizaciju javnih fiksnih/mobilnih elektronskih komunikacionih mreža, čime su stvoreni uslovi za implementaciju najsavremenijih tehnoloških rješenja i omogućen dalji razvoj bežičnih mreža. U 2015. godini Agencija će donijeti odgovarajuće planove raspodjele radio-frekvencija za opsege koji su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namijenjeni za fiksne veze tipa tačka-tačka (5925-6425 MHz, 6425-7125 MHz, 7125-7425 MHz, 7425-7725 MHz, 7725-8275 MHz, 8275-8500 MHz, 10,7-11,7 GHz, 12,75-13,25 GHz, 14,5-15,35 GHz, 17,7-19,7 GHz, 21,2-23,6 GHz, 24,5-26,5 GHz i 37-39,5 GHz), a koje se trenutno najviše koriste u Crnoj Gori, što će doprinijeti daljem harmonizovanom razvoju bežičnih fiksnih prenosnih sistema.

Ažuriranje postojećih planova raspodjele radio-frekvencija

Tokom 2015. godine sprovodiće se ažuriranje planova raspodjele za radio-difuznu službu, pri čemu će se voditi računa o efikasnoj upotrebi radio-frekvencijskih resursa.

27. Odluka o načinu objave informacija o cijenama, načinu tarifiranja i opštim uslovima pružanja usluga

Pravni osnov: član 148 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

28. Pravilnik o kvalitetu javnih elektronskih komunikacionih usluga

Pravni osnov: član 155 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

29. Pravilnik o načinu procjene pristupačnosti cijena usluga Univerzalnog servisa za korisnike sa niskim primanjima i lica sa invaliditetom

Pravni osnov: član 89 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

30. Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima

Pravni osnov: član 41 Zakona o elektronskim komunikacijama

U postupku je usvajanje Pravilnika.

31. Pravilnici o tehničkim, upotrebnim i drugim uslovima za planiranje, izgradnju i korišćenje pojedinih vrsta elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme

Pravni osnov: član 39 Zakona o elektronskim komunikacijama

Pravilnici će se donositi po potrebi.

32. Pravilnik o uslovima i načinu zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture

Pravni osnov: član 54 Zakona o elektronskim komunikacijama

U postupku je usvajanje Pravilnika.

33. Pravilnik o sprovođenju javnog konkursa i uslovima za određivanje operatora Univerzalnog servisa

Pravni osnov: član 86 Zakona o elektronskim komunikacijama

U postupku je usvajanje Pravilnika.

34. Odluka o načinu i rokovima za sprovođenje mjera zaštite, sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga

Pravni osnov: član 168 i 169 Zakona o elektronskim komunikacijama

Odluka u pripremi i ista će nakon javne rasprave biti objavljena u "Službenom listu Crne Gore".

35. Pravilnik o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte

Pravni osnov: član 179 Zakona o elektronskim komunikacijama

Pravilnik u pripremi i isti će nakon javne rasprave biti objavljen u "Službenom listu Crne Gore".

36. Pravilnik o načinu, uslovima i postupku određivanja pozivnog znaka i međunarodnog pomorskog radiokomunikacionog identifikacionog broja za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama

Pravni osnov: član 176 stav 2 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe

Izmjene i dopune : Po potrebi

7. Odluka o utvrđivanju brzine pristupa Internetu za uslugu Univerzalnog servisa

Pravni osnov: član 83 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

8. Pravilnik o bližim uslovima za ostavivanje povoljnosti za pristup javnim elektronskih komunikacionih usluga za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom

Pravni osnov: član 82 i 83 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

9. Pravilnik o kategorijama lica sa niskim primanjima i lica sa invaliditetom koja pod posebnim uslovima koristite usluge Univerzalnog servisa

Pravni osnov: član 89 Zakona o elektronskim komunikacijama

Lista kategorija utvrđena je aktom Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Izmjene i dopune : Po potrebi

10. Pravilnik o kvalitetu usluga Univerzalnog servisa

Pravni osnov: član 91 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

11. Pravilnik o jedinstvenom evropskom broju "112" za pozive u hitnim slučajevima

Pravni osnov: član 142 i 143 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

12. Pravilnik o uslovima i dinamici obezbjeđivanja pristupa za lica sa invaliditetom brojevima hitnih službi

Pravni osnov: član 143 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

13. Pravilnik o načinu i postupku registracije i upotrebe domena, ispod Nacionalnog internet domena Crne Gore

Pravni osnov: član 146 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

14. Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za omogućavanje presrijetanja komunikacija

Pravni osnov: član 180 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

15. Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za zadržavanje podataka

Pravni osnov: član 181 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

16. Pravilnik o bližim uslovima koje mora da ispunjava RiTT oprema, način i postupci ocjenjivanja usaglašenosti RiTT opreme, uslovima koje mora da ispunjava tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti RiTT opreme i označavanje RiTT opreme

Pravni osnov: član 7,11 i 126 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da donese Vlada Crne Gore

1. Odluka o cjenovniku naknade za pokrivanje troškova administriranja radio-frekvencijskog spektra

Pravni osnov: član 124 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

2. Plan namjene radio-frekvencijskog spektra

Pravni osnov: član 97 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune : Po potrebi

3. Uredba o minimalnom skupu usluga Univerzalnog servisa

Pravni osnov: član 82 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

4. Plan mjera za obezbjeđenje integriteta javnih elektronskih komunikacionih mreža i omogućavanja korišćenja elektronskih komunikacionih usluga u vanrednim situacijama.

Pravni osnov: član 61 Zakona o elektronskim komunikacijama

U pripremi. Formirana međuresorska radna grupa.

5. Odluka o korišćenju prava prvenstva komunikacija u vanrednim situacijama

Pravni osnov: član 62 Zakona o elektronskim komunikacijama

U pripremi. Formirana međuresorska radna grupa.

6. Uredba o korišćenju Nacionalnog internet domena Crne Gore

Pravni osnov: član 146 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak

7. Uredba o kategorijama zadržanih podataka o elektronskoj komunikaciji

Pravni osnov: član 181 i 182 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje resornom Ministarstvu na dalji postupak.

II-2. TEKUĆE AKTIVNOSTI

Izvršavanje tekućih aktivnosti utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima i drugim dokumentima koji regulišu oblast elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti: upis operatora u registra operatora, vođenje i održavanje registara i baza podataka, prikupljanje podataka o tržištu elektronskih komunikacija, ispitivanje tržišta i javnog mnjenja, objavljivanje podatke o pokazateljima razvoja tržišta, rješavanje sporova na tržištu elektronskih komunikacija, podsticanje racionalnog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture, sprovođenje analize relevantnih tržišta, utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom i preduzimanje regulatornih mjera za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora, praćenje razvoja Univerzalnog servisa i upravljanje prikupljanjem naknada za finansiranje Univerzalnog servisa servisa, preduzimanje mjera radi obezbjeđenja racionalnog upravljanja ograničenim resursima, sprovođenje postupaka dodjele ograničenih resursa na nediskriminatornim osnovama, izdavanje odobrenja za korišćenje ograničenih resursa, vršenje kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra, vršenje koordinacije korišćenje radio-frekvencija sa organima i/ili organizacijama drugih država, rješavanje po žalbama korisnika, razmatranje inicijative i utvrđivanje postupaka zaštite interesa i prava korisnika; vršenje stručnog nadzora nad radom operatora, izdavanje mišljenja o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, izdavanje tehničkih i drugih uslova za projektovanju, izgradnji i korišćenju elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima će biti prioriteta ove Agencije u 2015. godini.

Od tekućih aktivnosti posebno se izdvajaju:

A. Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije

Agencija vodi registre i baze podataka: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljenih brojeva i adresa i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i dodijeljenih pozivnih znaka i međunarodnih pomorskih radiokomunikacionih identifikacionih brojeva za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama. U toku 2015. Godine će se nastaviti radovi na razvoju informacionog sistema koji će podržati vođenje i održavanje navedenih baza i registara, kao i

1. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga

Prema Zakonu, Agencija je nadležna da redovno objavljuje podatke o pokazateljima razvoja tržišta. Agencija od operatora prikuplja podatke o broju korisnika, saobraćaju, prihodima, kvalitetu usluga i dr. Zbog količine podataka koja se traži i zbog povećanja broja operatora, obim sakupljenih podataka se povećava iz godine u godinu i sadašnji način ručnog unosa, obrade podataka i izrade izvještaja postao je nepraktičan. Da bi se čitav proces prikupljanja, čuvanja, obrade podatka i izrade izvještaja automatizovao, učinio efikasnijim i smanjio broj grešaka, razvija se i u toku 2015. godine će se implementirati odgovarajući informacioni sistem.

2. Baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture

Operator je, u cilju uspostavljanja detaljne evidencije, dužan dostaviti Agenciji podatke o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje. Da bi Agencija što efikasnija sačuvala i obrađivala podatke, i na zahtjev ih dostavljala planerima prostora, a u budućnosti ih učinila dostupnim svim zainteresovanim licima, razvija se i implementira georeferencirana baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture.

B. Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija

1. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom nakon sprovedenog drugog kruga analiza sedam relevantnih tržišta

Agencija je tokom 2013. godine sprovela drugi krug analiza sedam relevantnih tržišta shodno Odluci Agencije o pokretanju drugog kruga analize tržišta („Sl.list Crne Gore“, broj:09/2013). Tokom 2015. godine Agencija će nastaviti sa praćenjem implementacije regulatornih obaveza propisanih operatorima koji imaju značajnu tržišnu snagu na ovim relevantnim tržištima.

2. Donošenje odluke o sprovođenju drugog kruga analiza 5 dodatnih relevantnih tržišta nakon prethodne provjere ispunjenosti Testa tri kriterijuma

Agencija će tokom 2015. Godine sprovesti Test tri kriterijuma i u slučaju njegove ispunjenosti sprovesti analize sledećih relevantnih tržišta:

- Maloprodajno tržište javno dostupnih usluga lokalnih i međugradskih poziva koji se pružaju na fiksnoj lokaciji;
- Maloprodajno tržište javno dostupnih usluga međunarodnih poziva koji se pružaju na fiksnoj lokaciji;
- Veleprodajno tržište trunk segmenata iznajmljenih linija;
- Veleprodajno tržište pristupa i originacije poziva iz javnih mobilnih mreža;
- Veleprodajno tržište prenosa i distribucije radio difuznih signala.

3. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatoru sa značajnom tržišnom snagom na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu

Agencija je 31.01.2014.godine usvojila Rješenje o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu.

Tokom 2015. Godine Agencija će nastaviti praćenje implementacije regulatornih obaveza propisanih operatora sa značajnom tržišnom snagom.

4. Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije

Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije na kojima je u sprovedenim analizama relevantnih maloprodajnih tržišta Crnogorski Telekom A.D. određen kao operator sa značajnom tržišnom snagom, biće realizovana do kraja 2014. godine.

Agencija će tokom 2015. godine kao komplementarni metod regulacije maloprodajnih cijena sprovesti Margin squeeze testove i testove kojim se utvrđuje neosnovano vezivanje usluga u paketima (*eng. unreasonable bundling, pure bundling, tying*) sa ciljem obezbjeđenja fer konkurencije, daljeg podsticanja efikasnog investiranja u infrastrukturu, promovisanja inovacija, zaštite interesa korisnika, obezbjeđenja mogućnosti da i drugi operatori mogu da ponude paket sličnih karakteristika (*eng. replicability*), sprečavanja zloupotrebe u pogledu suviše male razlike između veleprodajnih i maloprodajnih cijena (*eng. price or margin squeeze*), sprečavanja unakrsnog subvencioniranja između usluga sa različitih relevantnih tržišta (*eng. cross-subsidy*).

5. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2015. godine nastaviti sa uspostavljanjem procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva i troškovnog standarda Dugoročnih inkrementalnih troškova (*eng. LRIC*). Agencija će tokom 2015. godine organizovati radne sastanke sa ciljem

usaglašavanja tekstova Dokumenta o metodi alokacije i Računovodstvenog regulatornog dokumenta sa operatorima. Agencija će, uz podršku izabranog savjetnika, pratiti status projekta izrade novog troškovnog modela i implementacije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva baziranog na tekućoj troškovnoj osnovici i *LRIC* računovodstvenoj metodologiji. Takođe, Agencija će nakon implementacije modela od strane operatora pristupiti prihvatanju troškovnog modela u skladu sa CCA/LRIC metodologijom kao i regulatornih revidiranih finansijskih izvještaja operatora za 2014. godinu.

6. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2015. godine pristupiti uspostavljanju procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva i troškovnog standarda Dugoročnih inkrementalnih troškova (*eng. LRIC*). Agencija će tokom 2015. godine organizovati radne sastanke sa ciljem usaglašavanja tekstova Dokumenta o metodi alokacije i Računovodstvenog regulatornog dokumenta sa operatorima. Agencija će, uz podršku izabranog savjetnika, pratiti status projekta izrade novog troškovnog modela i implementacije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva baziranog na tekućoj troškovnoj osnovici i *LRIC* računovodstvenoj metodologiji. Agencija će nakon implementacije modela od strane operatora pristupiti prihvatanju troškovnog modela u skladu sa CCA/LRIC metodologijom kao i regulatornih revidiranih finansijskih izvještaja operatora za 2014. godinu.

C. Metodologija vođenja odvojenog računovodstva operatora univerzalne poštanske usluge

Agencija će, u toku 2015. godine, nastaviti aktivnosti na praćenju implementacije Metodologije vođenja odvojenog računovodstva operatora univerzalne poštanske usluge. Zakonom o poštanskim uslugama je propisano da univerzalni poštanski operator mora obavljati računovodstvene poslove na način da se mogu utvrditi prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga, odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga.

D. Univerzalni servis

1. Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama

U 2011. godini Agencija je rješenjem, na period od 5 godina, odredila operatore Univerzalnog servisa, tako da pružanje Univerzalnog servisa bude obezbijeđeno na cjelokupnom području Crne Gore, u skladu sa Zakonom o elektronskim

komunikacijama i podzakonskim aktima Vlade, Ministarstava i Agencije, donijetim na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama.

Agencije će u toku 2015. godine pratiti razvoj i implementaciju univerzalnog servisa od strane izabranih operatora univerzalnog servisa, raditi na afirmaciji Univerzalnog servisa, pospješivati saradnju operatora Univerzalnog servisa, državnih organa i jedinica lokalne samouprave po ovom pitanju i preduzimati dalje mjere u cilju kvalitetnijeg pružanja usluga iz opsega Univerzalnog servisa u skladu sa prikupljenim iskustvom i najboljom praksom iz okruženja. Posebna pažnja će biti posvećena naknadi neto troška pružanja Univerzalnog servisa, odnosno određivanju visine doprinosa ostalih operatora prema operatoru Univerzalnog servisa, određivanju načina plaćanja doprinosa, upravljanju i administriranju finansiranja Univerzalnog servisa kao i transparentnosti postupka.

Agencije će u toku 2015. godine sprovesti postupak javnog konkursa za izbor operatora Univerzalnog servisa za slijedeći petogodišnji period za:

- Operatora Univerzalnog imenika i Univerzalne službe informacija
- Operatora Univerzalnog servisa koji obezbjeđuje pristup elektronske komunikacione mreže i elektronske komunikacione usluge telefonskih poziva i pristupa internetu.

2. Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti

Agencija će u okviru svojih nadležnosti u toku 2015. godine pratiti realizaciju univerzalnog poštanskog servisa uz primjenu mehanizama za finansiranje njegove realizacije.

Univerzalni poštanski operator je Pošta Crne Gore.

E. Upravljanje radio frekvencijskim spektrom

Shodno članu 96 Zakona, Agencija upravlja radio-frekvencijskim spektrom u skladu sa međunarodnim sporazumima i Zakonom. Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom obuhvata planiranje, dodjelu, koordinaciju i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra. Agencija koordinira korišćenje satelitskih orbita, takođe u skladu sa međunarodnim sporazumima i Zakonom.

U ovom segmentu planskih aktivnosti najznačajnije tekuće aktivnosti koje se sprovode u cilju racionalnog korišćenja radio-frekvencija kao ograničenog prirodnog resursa su:

- planiranje korišćenja radio-frekvencija,
- izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (dodjela radio-frekvencija),
- kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra,

- međunarodna koordinacija radio-frekvencija

1. Planiranje korišćenja radio-frekvencija

Agencija planira korišćenje radio-frekvencija sa ciljem njihovog racionalnog iskorišćenja i postizanja maksimalnih benefita za društvo u cjelini, saglasno Zakonu, Planu namjene radio-frekvencijskog spektra i drugim strateškim dokumentima, uvažavajući zahtjeve i potrebe korisnika. Planiranje korišćenja radio-frekvencija vrši se na opštem nivou kroz donošenje planova raspodjele i neposredno, u postupku izdavanja odobrenja za njihovo korišćenje.

Agencija donosi planove raspodjele radio-frekvencija i kontroliše njihovu primjenu. Planom raspodjele radio-frekvencija iz određenog opsega utvrđuje se podjela opsega na radio-frekvencijske kanale, bliži uslovi, način korišćenja i način dodjele radio-frekvencija, po jednoj ili više određenih radiokomunikacionih službi, saglasno Planu namjene radio-frekvencijskog spektra. Planove raspodjele radio-frekvencija donosi Agencija, vodeći računa o potrebama i zahtjevima korisnika, po sprovedenom postupku javnih konsultacija.

Posljednjih nekoliko godina naročito je značajno pitanje valorizacije spektra digitalne dividende, koje će biti aktuelno i tokom 2015. godine. Naime, okončanjem procesa prelaska sa analogne na digitalnu TV radio-difuziju, koji je u Crnoj Gori izmjenom Zakona o digitalnoj radio-difuziji odložen do sredine 2015. godine, u Crnoj Gori će se osloboditi značajan dio spektra u VHF i UHF opsezima. Namjena opsega 790-862 MHz, kao dijela spektra digitalne dividende, je na nivou Evrope harmonizovana za mobilnu radiokomunikaciju službu, za korišćenje od strane IMT sistema, u cilju obezbjeđivanja širokopojasnog pristupa internetu i u ruralnim i slabo naseljenim oblastima, na ekonomski efikasan način. Agencija je donošenjem odgovarajućeg plana raspodjele radio-frekvencija iz ovog opsega¹ stvorila regulatorne pretpostavke za implementaciju LTE mobilnih komunikacionih mreža u ovom opsegu, a dodjela je planirana za 2015. godinu. S obzirom da digitalna dividenda u Crnoj Gori ima teorijski maksimalnu veličinu, važno postaje pitanje valorizacije ostalog dijela spektra digitalne dividende, prije svega vezano za uvođenje sistema digitalnog radija u opsegu 174-230 MHz i eventualna prenamjena opsega 694-790 MHz za mobilnu službu.

Na Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama WRC-12 donijeta je odluka da se opseg 694-790 MHz osim za radio-difuznu službu namijeni i za mobilnu službu na primarnoj osnovi. Shodno važećem regulatornom okviru, Agencija će se aktivno

---

¹ Očekuje se da će Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz za TRA-ECS sisteme biti donijet do kraja 2014. godine.

uključiti u odlučivanje o korišćenju i planiranje ovog dijela radio-frekvencijskog spektra za pomenute primjene. Konkretna upotreba će biti razmotrena na nivou Evropske unije, uzimajući u obzir trenutne potrebe digitalne televizije i razvoja širokopojasnog pristupa internetu. Istovremeno, Agencija će u sklopu priprema za Svjetsku konferenciju o radio-komunikacijama WRC-15 analizirati postojeću situaciju u Crnoj Gori, u opsegu 694-790 MHz, odnosno razmotriti moguće scenarije namjene u budućnosti.

Takođe, Agencija će tokom 2015. godine izraditi studiju koja ima za cilj identifikaciju radio-frekvencijskog spektra neophodnog za uvođenje i razvoj digitalnog radija, uzimajući u obzir i međunarodne aktivnosti u toj oblasti.

1.1. Učešće na Svjetskoj Konferenciji o radiokomunikacijama (WRC-15)

U periodu od 02-27. 11. 2015. godine, Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) planira organizaciju Svjetsku konferenciju o radio-komunikacijama (WRC-15).

Svjetske konferencije o radio-komunikacijama (WRC) održavaju se svake 3-4 godine i imaju mandat da razmatraju primjenu i vrše izmjene Pravilnika o radiokomunikacijama (RR – Radio Regulations), međunarodnog instrumenta koji reguliše upotrebu spektra radio-frekvencija, geostacionarnih-satelitskih (GSO) i ne-geostacionarnih-satelitskih (non-GSO) orbita.

Imajući u vidu veoma dinamičan razvoj sektora radiokomunikacija u svijetu uopšte, WRC-15 predstavlja ključni događaj u oblasti međunarodne koordinacije, usaglašavanja stavova i propisa iz oblasti radiokomunikacija i korišćenja radio-frekvencijskog spektra, naročito međunarodnog Pravilnika o radiokomunikacijama (Radio Regulations) i shodno tome predstavlja međunarodni skup od velikog značaja za sve države članice ITU-a.

S obzirom da je za nesmetano kreiranje politike razvoja radiokomunikacija neophodno obezbjediti usaglašeno korišćenje radio-frekvencijskog spektra za sve postojeće i buduće servise u Crnoj Gori, sa pravom na ekskluzivno ili na principu zajedničkog korišćenja odgovarajućih opsega od strane različitih radiokomunikacionih službi, od suštinske je važnosti aktivno učešće predstavnika Agencije u sklopu delegacije Crne Gore na konferenciji WRC-15.

Posebno se ističe i interes Crne Gore da blagovremeno uzme učešće u navedenim aktivnostima tokom Konferencije, čiji će finalni akt imati direktne reperkusije na Plan namjene radio-frekvencijskog spektra koji donosi Vlada Crne Gore, a čije stručne osnove priprema Agencija, koja sledstveno odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama, kontroliše njegovu primjenu.

2. Izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

U toku 2015. godine nastaviće se aktivnosti vezane za sprovođenje nadležnosti Agencije u dijelu izdavanja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. Shodno Zakonu, odobrenje za korišćenje radio-frekvencija se izdaje na osnovu zahtjeva. Izuzetno, u slučaju dodjele radio-frekvencije iz opsega za koje je odgovarajućim planom raspodjele radio-frekvencija utvrđeno da se dodjeljuju na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore za realizaciju javne elektronske komunikacione mreže, odnosno kada se za radio-frekvencijske opsege za koje je ograničen broj odobrenja utvrdi da je iskazano interesovanje veće od raspoloživih radio-frekvencijskih resursa, odobrenje se izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Pri tome, treba imati u vidu da javni tender za radio-frekvencije, koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namijenjene radio-difuznoj službi, za sisteme zemaljske radio-difuzije, shodno Zakonu o elektronskim medijima², sprovodi Agencija za elektronske medije, na osnovu podataka o slobodnim radio-frekvencijama koje obezbjeđuje ova Agencija.

2.1. Dodjela radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz i 2500-2690 MHz

Najznačajnija aktivnost Agencije u oblasti upravljanja RF spektrom u 2015. godini biće sprovođenje postupka javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz. Agencija je sredinom 2014. godine otpočela aktivnosti na donošenju odgovarajućeg plana raspodjele radio-frekvencija iz ovog opsega³, čime će se stvoriti regulatorne pretpostavke za implementaciju LTE mobilnih komunikacionih mreža u ovom opsegu. Saglasno iskazanom interesovanju mobilnih operatora za korišćenje radio-frekvencija iz ovog opsega za implementaciju LTE mreža, u cilju obezbjeđivanja širokopojsnog pristupa Internetu i u ruralnim i slabo naseljenim oblastima, Agencija planira da u prvoj polovini 2015. godine sprovede postupak javnog nadmetanja (zatvorena ponuda ili aukcija) i dodijeli odgovarajuća odobrenja, kako bi odmah po gašenju sistema analogne televizije (najkasnije do 17. 06. 2015. godine) počela implementacija mobilnih mreža u ovom opsegu. U cilju maksimalne valorizacije oba opsega, Agencija razmatra vezanu dodjelu radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz i iz slobodnog opsega 2500-2690 MHz, koji je takođe namijenjen za korišćenje od strane IMT sistema.

Sa druge strane, kod dva od tri mobilna operatora u Crnoj Gori odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 880-915/925-960 MHz za GSM i IMT sisteme,

² Zakon o elektronskim medijima, „Službeni list Crne Gore“ broj 46/10

³ Očekuje se da će Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz za TRA-ECS sisteme biti donijet do kraja 2014. godine.

1710-1785/1805-1880 MHz za DCS1800 i IMT sisteme i za dio resursa iz opsega 1920-1980/2110-2170 MHz za IMT sisteme ističu krajem 2016. godine, odnosno početkom 2017. godine. U cilju obezbjeđivanja sigurnog i predvidivog regulatornog ambijenta, uobičajeno je da se proces ponovne dodjele radio-frekvencija organizuje znatno prije isteka postojećih odobrenja. Imajući na umu da je javno nadmetanje, pogotovo ukoliko se sprovodi u formatu aukcije, veoma složen i skup proces, Agencija takođe razmatra sve aspekte *multiband* aukcije, koja bi obuhvatila sve navedene opsege. Do kraja 2014. godine biće izrađena i Studija o načinu dodjele radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz za TRA-ECS sisteme od koje se očekuje da ponudi konkretna rješenja vezano za način dodjele, format javnog nadmetanja, tehničke i druge uslove, za sva tri pomenuta scenarija.

Od jednokratnih naknada za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz navedenih opsega očekuje se značajan prihod za budžet Crne Gore.

3. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra

Članom 123 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra vrši Agencija u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima. Agencija je dužna da planira, razvija i unapređuje sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. U postupku kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra Agencija, naročito:

- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima;
- utvrđuje izvor, lokaciju i identifikuje nelegalne radio emisije i izvore štetnih interferencija;
- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio-emisija radi kontrole ispunjavanja uslova korišćenja frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja.

Vežano za izvršavanje nadležnosti Sektora za radiokomunikacije u oblasti kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra u toku 2015. godine vršiće se kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra korišćenjem fiksnih monitoring stanica⁴ u zoni opsluživanja istih i povezanih u jedinstveni sistem i to:

- Glavnog kontrolno-mjernog centra (GKMC) na Dajbabskoj Gori u Podgorici,
- Regionalnog kontrolno-mjernog centra (RKMC) na Crnom Rtu kod Sutomora,

⁴ Tokom 2015. godine biće stavljene u rad i daljinski upravljane kontrolno.mjerne stanice u Kotoru i Ulcinju

- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na Crljenicama kod Pljevalja,
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na Bijeloj Crkvi kod Rožaja,
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na lokaciji Trojica u opštini Kotor,
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na lokaciji Bijela gora u opštini Ulcinj

kao i korišćenjem Mobilne kontrolno-mjerne stanice (MKMS) na područjima koja nijesu pokrivena postojećim sistemom fiksnih stanica.

Takođe će se vršiti mjerenja parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno mjerne stanice (DMKMS).

4. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija

Aktivnosti na planu međunarodne koordinacije radio-frekvencija će i u 2015. godini obuhvatiti koordinaciju radio-frekvencija sa administracijama susjednih država za potrebe međunarodnih fiksnih veza, fiksnih/mobilnih komunikacionih mreža i sistema zemaljske radio-difuzije. Takođe, radiće se i na izvršavanju procedura vezanih za međunarodnu koordinaciju radio-frekvencija, predlaganju i sprovođenju mjera za otklanjanje neželjnih interferencija koje potiču od izvora emisije lociranih na teritoriji Crne Gore ili iz inostranstva, održavanje jedinstvene radio-koordinacijske baze podataka sa svim relevantnim podacima potrebnim za efikasan rad Sektora po pitanju međunarodne koordinacije radio-frekvencija u cilju postizanja priznanja kroz upis istih u međunarodne planove frekvencija za analognu i digitalnu radio-difuziju, u skladu sa Sporazumima Ženeva 06 za televiziju, Ženeva 84 za FM radio, Ženeva 75 za radio-difuznu službu na srednjim talasima, dodacima 30, 30A i 30B Pravilnika o radio-komunikacijama za radio-difuznu satelitsku službu i fiksnu satelitsku službu kao i drugim međunarodnim sporazumima. Prethodno podrazumijeva pripremanje dokumentacija i obavljanje komunikacija u vezi sa procedurom prijavljivanja i modifikacije zahtjeva koje se odnose na upotrebu radio-frekvencija međunarodnim organizacijama iz oblasti elektronskih komunikacija, posredstvom nadležnog državnog organa, pripremanje odgovora na koordinacione zahtjeve drugih administracija vezano za korišćenje radio-frekvencijskog spektra.

Agencija će tokom 2015. godine nastaviti saradnju sa administracijama susjednih država u cilju postizanja sporazuma o koordinaciji i korišćenju radio-frekvencija i

kodova u pograničnoj oblasti sa susjednim državama za opsege koji se koriste od strane fiksnih/mobilnih komunikacionih mreža.

F. Upravljanje numeracijom i adresiranjem

Shodno članu 128 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija upravlja numeracijom i adresiranjem. Upravljanje numeracijom i adresiranjem, u smislu ovog zakona, obuhvata planiranje, upotrebu i dodjelu brojeva i adresa, kao ograničenog resursa, na način kojim se obezbjeđuje njihovo racionalno, ravnomjerno i efikasno korišćenje, u skladu sa planom numeracije i planom adresiranja.

1. Izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i adresa

U toku 2015. godine, shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama, nastaviće se aktivnosti vezane za sprovođenje nadležnosti Agencije u dijelu izdavanja odobrenja za korišćenje brojeva i adresa.

2. Prenosivost brojeva

U toku 2011. godine Agencija je izvršila izbor administratora baze prenesenih brojeva za period od četiri godine. Nakon toga izvršena je implementacija sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva, a pružanje usluge prenosa telefonskih brojeva počelo je u decembru 2011. godine. Do sada je prenijeto oko 12000 brojeva.

Agencija će u toku 2015. godine pratiti pružanje usluge prenosa brojeva od strane administratora baze prenesenih brojeva i operatora elektronskih komunikacionih usluga, analizirati učinak pružanja ove usluge na konkurentnost tržišta i preduzimati dalje mjere u cilju optimizacije procesa prenosa brojeva u skladu sa prikupljenim iskustvom i najboljom praksom iz okruženja.

Agencije će u toku 2015. godine sprovesti postupak javnog konkursa za izbor administratora baze prenesenih brojeva za period od četiri godine.

3. Informisanje o korišćenju jedinstvenog evropskog broja „112“ za pozive u hitnim slučajevima

U skladu sa članom 142 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2015. godine, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za zaštitu i spašavanje, na odgovarajući i javno dostupan način, nastaviti da informiše građane

o postojanju i korišćenju jedinstvenog evropskog broja za pozive u hitnim slučajevima „112“.

G. Prava i zaštita interesa korisnika

1. Opšti uslovi pružanja usluga

U skladu sa članom 149 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2015. godine provjeravati usklađenost opštih uslova pružanja usluga sa Zakonom i izdavati saglasnosti na njih.

2. Pretplatnički ugovori

U skladu sa članom 151 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2015. godine provjeravati usklađenost pretplatničkih sa Zakonom i izdavati saglasnosti na njih.

3. Kvalitet usluga

U skladu sa članom 155 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će u toku 2015. godine pratiti kvalitet elektronskih komunikacionih usluga koje se pružaju u Crnoj Gori i objavljivati uporedne parametre kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga na svojoj internet stranici.

4. Sistem za mjerenje brzine pristupa Internetu

Zakonom o elektronskim komunikacijama (član 155) predviđeno je da će Agencija korisnicima omogućiti mjerenje brzine pristupa Internetu, koje se može koristiti prilikom podnošenja prigovora na ugovorenu brzinu pristupa Internetu u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži. Da bi se ova odredba sprovela Agencija je u toku 2013. godine izvršila nabavku odgovarajućeg sistem i izvršila njegovo implementiranje. U toku 2015. godine Agencija će pratiti rad sistema, održavati ga i raditi na njegovom daljem razvoju.

5. Alat za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga (kalkulator cijena)

Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija na svojoj *web* stranici, omogućiti korisnicima bez naknade izvrše nezavisnu procjenu troškova koji proizilaze iz javno dostupnih cijena javnih elektronskih komunikacionih usluga. Da bi se ova odredba sprovela Agencija će u 2015. godini razviti i implementirati odgovarajući alat- kalkulator cijena.

6. Edukacija korisnika

Istraživanja pokazuju da veliki procenat korisnika elektronskih komunikacionih usluga nijesu upoznati sa svojim pravima i postupkom njihove zaštite. Da bi što više korisnika bilo upoznato sa postupcima zaštite prava u oblasti elektronskih komunikacija Agencija će u toku 2015. godine periodično pripremiti i distribuirati odgovarajući edukativni materijal za korisnike i davati odgovarajuća saopštenja i obavještenja putem medija.

7. Ispitivanje javnog mnjenja

Agencija redovno sprovodila istraživanja o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori. Do sada sprovedena istraživanja dala su značajne podatke za Agenciju, organe državne uprave, operatore i privredne subjekte koji obavljaju djelatnost informaciono komunikacionih tehnologija.

Zbog toga što je Monstat od 2011. godine počeo da vrši Istraživanje o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori po metodologiji Eurostat-a, pa je na taj način obezbjeđen kontinuitet prikupljanja informacija o ovoj oblasti, kao i zbog racionalnog korišćenja finansijskih sredstava Agencije, odlučeno je da ne treba sprovoditi Istraživanje o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori po metodologiji Eurostat-a, već da se sprovede samo dio istraživanja koji se odnosi na zadovoljstvo korisnika cijenama i kvalitetom elektronskim komunikacionih usluga, i upoznatosti korisnika sa postojanjem i aktivnostima Agencije i pravima korisnika. Takvo istraživanje će biti sprovedeno i u toku 2015 godine. Predmet ovog istraživanja će biti ispitivanje stepena zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori, to jest stepen zadovoljstva korisnika uslugama fiksne i mobilne telefonije, interneta i distribucije televizijskih i radio programa, kao i stepen obaviještenosti o pravima korisnika elektronskih komunikacionih usluga.

8. Uspostavljanje nacionalne tačke razmjene Internet saobraćaja u Crnoj Gori

U toku 2013. godine Agencija je uradila studiju o organizaciji i uspostavljanje nacionalne tačke razmjene internet saobraćaja (*IXP*- Internet Exchange Point-a) u Crnoj Gori. Studija je pokazala da li bi se organizacijom *IXP* u Crnoj Gori pospešio razvoj interneta u Crnoj Gori, snizile cijene usluga, rasteretili linkovi za globalni pristup internetu, poboljšao kvalitet usluge pristupa internetu i sigurnost komunikacij. .

U toku 2014 godine Agencija je angažovala Univerzitet Crne Gore (Centar za informacioni sistem) da izradi Studiju izvodljivosti uspostavljanja IXP u Crnoj Gori. Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) je ponudila da Crnoj Gori donira opremu potrebnu za uspostavljanje IXP. U okviru Infofest-a 2014 održane su prezentacije i obuke za uspostavljanje IXP u Crnoj Gori.

U 2015. godini Agencija će u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, Ministarstvom, ITU, operatorima koji pružaju Internet usluge i drugim zainteresovanim subjektima koordinirati uspostavljanje IXP-a u Crnoj Gori.

II-3. IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA VEZANIH ZA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI

U ovom dijelu planskih aktivnosti Agencija u 2015. godini između ostalog planira izradu sljedećih dokumenata:

A. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na godišnjem nivou

- 1. Izvještaj o radu Agencije za 2014. godinu**, koji će biti pripremljen u skladu sa članom 26 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je definisano da izvještaj treba da sadrži podatke o: razvoju sektora elektronskih komunikacija; uvedenim regulatornim mjerama; ostvarivanju i kvalitetu Univerzalnog servisa u sektoru elektronskih komunikacija; dodijeljenim ograničenim resursima; razvoju tržišta poštanske djelatnosti; ostvarivanju i kvalitetu univerzalne poštanske usluge; ostvarivanju prava i zaštiti interesa korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga; izvršenim zadacima Agencije utvrđenim planom rada i članom 65 Zakona o poštanskim uslugama na osnovu kog Agencija obavlja poslove nezavisnog regulatornog organa za oblast poštanske djelatnosti.

Rok: I kvartal

- 2. Finansijski izvještaj za 2014. godinu**, treba da, u skladu sa članom 26 Zakona o elektronskim komunikacijama, sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije sa izvještajem nezavisnog ovlašćenog revizora o finansijskom poslovanju Agencije.

Rok: I kvartal

3. Informacija o korišćenju opsega 790-862 MHz

Ova informacija će dati uporedni prikaz trenutnog stanja vezano za korišćenje i postupak dodjele radio-frekvencija iz opsega 790-862 MHz u Regionu i zemljama Evropske unije. Informacija će sadržati i podatke o zauzetosti tj. korišćenju ovog opsega u Crnoj Gori, a koji su dobijeni na terenu tokom redovnih i vanrednih mjernih kampanja Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra. Informacija će poslužiti kao osnov za sprovođenje daljih koraka vezanih za dodjelu radio-frekvencija iz ovog opsega.

Rok: I kvartal

4. Izvještaj o kontroli i monitoringu radio-frekvencijskog spektra u 2014. godini

Agencija vrši redovne i vanredne postupke kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. Sveobuhvatan pregled rezultata postupaka kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra obavljenih tokom 2014. godine biće prezentovani u ovom izvještaju.

Rok: I kvartal

5. Izvještaj o rezultatima mjernih kampanja za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u 2014. godini

Ovaj izvještaj će sadržati pregled rezultata mjernih kampanja sprovedenih korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža.

Rok: I kvartal

6. Izvještaj o sprovođenju nadzora u oblasti elektronskih komunikacija u 2015. godini će sadržati pregled sprovedenih postupaka nadzora obavljenih kod registrovanih operatora elektronskih komunikacija i preduzetih mjera na osnovu utvrđenih nepravilnosti.

Rok: I kvartal

7. Plan redovne kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra u 2015. godini

Ovim Planom utvrđuje se način korišćenja i metodologija mjerenja korišćenjem kontrolno-mjernih stanica iz Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra. Takođe, Planom se propisuju i okvirni termini i trajanje redovnih mjernih kampanja.

Rok: I kvartal

8. Plan rada i korišćenja Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice (DMKMS) za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u 2015. godini

Planom rada i korišćenja Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža utvrđuje se vrsta mjerenja i parametri koji će se mjeriti za servis govora i servis podataka korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice (u daljem tekstu: DMKMS) tokom kontrole korišćenja i monitoringa radio-frekvencijskih opsega: GSM 900 (880-915/925-960 MHz), DCS 1800 (1710-1785/1805-1880 MHz) i UMTS/IMT-2000 (1920-1980/2110-2170 MHz), što podrazumijeva kontrolu dostupnosti i kvaliteta sevisâ koji se nude od strane postojećih operatora pomoću tehnologija koje rade u navedenim opsezima, a čije mjerenje omogućava mjerna oprema. Takođe, ovim planom biće propisana mjerenja i parametri signala digitalne televizije DVB-T2.

Rok: I kvartal

9. Plan nadzora u oblasti elektronskih komunikacija za 2015. godinu, kojim se shodno članu 11 tačka 19 Zakona o elektronskim komunikacijama utvrđuje dinamika redovnog nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije, u smislu usklađenosti sa Zakonom, podzakonskim aktima i važećim tehničkim propisima i standardima a u skladu sa poglavljem XXII Zakona.

Rok: I kvartal

10. Plan nadzora u obladi poštanskih usluga za 2015. godinu, kojim se shodno članu 65 tačka 17 Zakona o poštanskim uslugama utvrđuje dinamika redovnog nadzora nad radom poštanskih operatora koji su registrovani kod ove Agencije, u smislu usklađenosti sa zakonom, podzakonskim aktima i važećim tehničkim propisima.

Rok: I kvartal

11. Informacija o ispunjavanju uslova iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore

S obzirom da se odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija, kojima se daje pravo ekskluzivnog korišćenja radio-frekvencija na čitavoj teritoriji Crne Gore, propisuju, između ostalog i uslovi vezani za kvalitet servisa, kao i dinamiku razvoja mreže i pokrivanja stanovništva Crne Gore mrežom, ova informacija će dati godišnji pregled propisanih i realizovanih uslova iz odobrenja, u cilju kontinuiranog praćenja ispunjavanja istih.

Rok: I kvartal

12. Izvještaj o stepenu realizacije Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore na kraju 2014. godine

Realizacija Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore se sprovodi u skladu sa Zakonom i Elaboratom o daljem razvoju Sistema u periodu od 2012. do 2016. godine. U izvještaju će biti dat detaljan prikaz realizovanih aktivnosti vezanih za implementaciju i funkcionisanje Sistema, te statusa Sistema na kraju 2014. godine.

Rok: II kvartal

13. Informacija o poslovanju poštanskih operatora u Crnoj Gori u 2014. godini

koja će biti pripremljena shodno članu 98 Zakona o poštanskim uslugama, kojim je utvrđeno da poštanski operatori dostavljaju regulatornom organu finansijske izvještaje i druge podatke u skladu sa zakonom. Informacija će obuhvatiti prikaz ekonomsko finansijskog stanja i poslovanja poštanskih operatora.

Rok: II kvartal

14. Informacija o kontroli kvalitetu obavljanja univerzalne poštanske usluge u

2015. godini, na osnovu člana 58, 59, 60 i 61 Zakona o poštanskim uslugama, člana 87 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama i člana 55, 56 i 57 Pravilnika o opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 29/06), kojim je propisano da je univerzalni poštanski operator obavezan da obavlja mjerenje kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka. Informacija će obuhvatiti pitanja kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Rok: II kvartal

15. Izvještaj o stepenu razvoja javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga (fiksne, mobilne, KDS, Internet), koji će sadržati podatke o razvoju infrastrukture, tehnologijama koje se koriste, stepenu pokrivenosti, vrstama usluga koje se pružaju.

Rok: II kvartal

16. Informacija o troškovnom računovodstvu i vođenju odvojenih računovodstvenih evidencija operatora sa značajnom tržišnom snagom u 2014. godini shodno članu 76 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim Agencija, može narediti preduzimanje mjera u vezi sa pokrivanjem troškova i kontrolom cijena određenih usluga koje se pružaju radi obezbjeđivanja pristupa i/ili interkonekcije i vođenje troškovnog računovodstva.

Rok: II kvartal

17. Analiza poslovanja operatora elektronskih komunikacija za 2014. godinu koja daje prikaz finansijskog stanja, poslovanja i finansijskih pokazatelja po operatorima. Takođe, analiza obuhvata i benchmarking finansijskih pokazatelja operatora u Crnoj Gori i operatora u okruženju.

Rok: II kvartal

18. Informacija o statusu i potrebama Informacionog sistema Agencije u 2015. godini. Informacija će dati podatke i predloge vezane za trenutno stanje i dalji razvoj Informacionog sistema i Internet prezentacije Agencije.

Rok: II kvartal

19. Finansijski plan i Plan rada za 2016. godinu, shodno odredbi člana 26 Zakona o elektronskim komunikacijama i člana 12 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu.

Rok: III kvartal

20. Informacija o statusu namjene i korišćenja opsega 694-790 MHz za IMT sisteme

Na Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama WRC-12 donijeta je odluka da se i opseg 694-790 MHz, osim za radio-difuznu službu, namijeni i za mobilnu službu na primarnoj osnovi, za korišćenje od strane IMT sistema. Na Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama WRC-15 će biti utvrđen regulatorni i tehnički okvir za uvođenje IMT sistema u ovom opsegu. Ova informacija će dati prikaz trenutnog statusa vezano za namjenu i korišćenje opsega 694-790 MHz za IMT sisteme u Regionu i zemljama Evropske unije. Informacija će sadržati i podatke o zauzetosti tj. korišćenju ovog opsega u Crnoj Gori, a koji su dobijeni na terenu tokom redovnih i vanrednih mjernih kampanja Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra. Informacija će poslužiti kao osnov za sprovođenje daljih koraka vezanih za valorizaciju ovog opsega.

Rok: IV kvartal

B. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na polugodišnjem nivou

1. Informacija o kretanju cijena na tržištu elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, koja sadrži komparativni pregled cijena usluga po segmentima (fiksna, mobilna, internet) operatora u Crnoj Gori i operatora iz okruženja.

Rok: I kvartal, III kvartal

- 2. Informacija o kvalitetu elektronskih komunikacionih usluga** kojom se daje analiza kvaliteta pruženih usluga, shodno Pravilniku o kvalitetu javnih elektronskih komunikacionih usluga („Sl. list CG“, broj:9/12).

Rok : I kvartal, III kvartal

- 3. Izvještaj o uslugama baziranim na Internet Protokolu** koji obuhvata podatke iz izvještaja koje dostavljaju operatori, kao i podataka dobijenih na osnovu istraživanja sprovedenih od strane Agencije.

Rok : I kvartal, III kvartal

- 4. Izvještaj o dodijeljenim radio-frekvencijama uz ocjenu racionalnosti korišćenja istih**

Shodno članu 96 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je ovlašćena da upravlja radio-frekvencijskim spektrom kao ograničenim resursom u skladu sa međunarodnim sporazumima, ovim Zakonom, Planom namjene i planovima raspodjele radio-frekvencija. Fizička i pravna lica radio-frekvencije mogu da koriste na osnovu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koje izdaje Agencija. Izuzetak predstavljaju radio-frekvencije koje se koriste u skladu sa Pravilnikom o radio-frekvencijama i uslovima pod kojima se radio-frekvencije mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. Detaljan pregled dodjele radio-frekvencija iz najznačajnijih opsega uz ocjenu racionalnosti korišćenja istih biće dat u ovom izvještaju.

Rok: I kvartal, III kvartal

- 5. Informacija o zajedničkom korišćenju telekomunikacione infrastrukture** koja sadrži pregled stepena zajedničkog korišćenja telekomunikacione kanalizacije, antenskih stubova i objekata operatora u skladu sa članom 37 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Rok: I kvartal, III kvartal

- 6. Informacija o distribuciji TV i radio programa u Crnoj Gori i poređenje sa zemljama u okruženju** koja sadrži pregled operatora koji pružaju ovu vrstu usluga u Crnoj Gori, tehnologije koje koriste, korisničke pakete i cijene i njihovo poređenje sa zemljama u okruženju.

Rok: I kvartal, III kvartal

- 7. Izvještaj o kontroli i monitoringu radio-frekvencijskog spektra**

U ovom izvještaju biće prezentovani najznačajniji rezultati i zaključci izvedeni nakon sprovedenih mjernih kampanja na polugodišnjem nivou kalendarske 2015. godine.

Rok: II kvartal, IV kvartal

8. Izvještaj o rezultatima mjernih kampanja korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža

Ovaj izvještaj će sadržati pregled rezultata mjernih kampanja sprovedenih korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice za mjerenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža, u prvoj odnosno drugoj polovini 2015. godine.

Rok: II kvartal, IV kvartal

9. Izvještaj o aktivnostima na realizaciji Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore

Ovim izvještajem biće prezentovane informacije o sprovođenju aktivnosti na unapređenju Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u skladu sa Planom rada, Finansijskim planom i Planom javnih nabavki Agencije za 2015. godinu.

Rok: II kvartal, IV kvartal

10. Izvještaj o realizaciji investicija Agencije sa posebnim osvrtom na sistem monitoringa radio-frekvencijskog spektra.

Izvještaj će sadržati pregled realizacije investicija u prvoj odnosno drugoj polovini kalendarske 2014. godine, sa posebnim akcentom na investicije iz dijela razvoja i unapređenja Sistema kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra.

Rok: II kvartal, IV kvartal

11. Informacija o izdatim mišljenjima o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa Zakonom o elektronskim komunikacijama

Rok: I kvartal, III kvartal

12. Informacija o Izdatim tehničkim i drugim uslovima za projektovanju, izgradnji i korišćenju elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima.

Rok: I kvartal, III kvartal

C. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na kvartalnom nivou

1. Izvještaj o razvoju univerzalnog servisa u sektoru elektronskih komunikacija kojom će biti obuhvaćene aktivnosti na implementaciji ovog servisa, cijene i pregled realizovanih priključaka.

2. Izvještaj o procesu prelaska sa analognih na digitalne zemaljske radio-difuzne sisteme u Crnoj Gori

Izmjenama Zakona o digitalnoj radio-difuziji okončanje procesa prelaska sa analogne na digitalnu TV radio-difuziju je predviđeno za 17. jun 2015. godine, tako da će ova informacija predstavljati osvrt na stepen implementacije Zakona o digitalnoj radio-difuziji kao i razvoj ovih elektronskih mreža sa aspekta usluga koje nude.

3. **Informacija o sprovođenju analize relevantnih tržišta** se radi shodno članu 11 tačka 18 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim se propisuje da Agencija vrši nadzor tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preuzima preventivne mjere za sprječavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora a u skladu sa poglavljem VI Zakona o elektronskim komunikacijama – Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija.
4. **Informacija o prikupljanju podataka od operatora**, kojom se daju podaci prikupljeni od operatora (svi podaci uključujući i finansijske) shodno članu 30 Zakona o elektronskim komunikacijama.
5. **Izvještaj o pružanju usluge prenosivosti brojeva**, kojim će biti obuhvaćeni pregled prenijetih brojeva između operatora na osnovu člana 139 Zakona o elektronskim komunikacijama.
6. **Izvještaj o izdatim odobrenjima za korišćenje numeracije i/ili adresa**, koja se izdaju shodno proceduri propisanoj članom 132 Zakona o elektronskim komunikacijama.
7. **Izvještaj o sprovođenju nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije**, shodno članu 185 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama.
8. **Informacija o izdavanju saglasnosti na tipske pretplatničke ugovore i opšte uslove**, shodno članu 149 i 151 Zakona o elektronskim komunikacijama.
9. **Izvještaj o realizaciji Operativnog plana**

D. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na mjesečnom nivou

1. **Informacija o stanju tržišta fiksnih, mobilnih i Internet usluga** koje se rade prema utvrđenoj metodologiji o prikupljanju i obradi određenih parametara iz tekućeg poslovanja operatora fiksne i mobilne telefonije i Internet servis provajdera.

2. **Izveštaj o izdatim odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija**
Fizička i pravna lica radio-frekvencije mogu koristiti na osnovu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koje izdaje Agencija na osnovu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. U ovom izvještaju se daje detaljan pregled izdatih odobrenja na mjesečnom nivou.
  3. **Informacija o vođenim upravnim postupcima i rješavanju sporova između operatora** shodno članu 11 tačka 15 Zakona o elektronskim komunikacijama.
  4. **Informacija o zaštiti korisnika** koja se priprema shodno članu 11 tačka 14 Zakona o elektronskim komunikacijama.
  5. **Izveštaj o prihodima i rashodima Agencije** shodno Finansijskom planu Agencije za 2015. Godinu.
  6. **Izveštaj realizaciji Plana javnih nabavki.**
  7. **Mjesečni izvještaj o realizaciji investicija Agencije** sa posebnim osvrtom na sistem monitoringa radio-frekvencijskog spektra.
  8. **Mjesečni izvještaj o aktivnostima na analizi tržišta.**
  9. **Izveštaj o implementaciji univerzalnog servisa.**
  10. **Izveštaj o pružanju usluge prenosivosti brojeva.**
  11. **Prikupljanje podataka od operatora** shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama i programu izvještavanja koji je pripremila Agencija.
  12. **Komparativna analiza statističkih, finansijskih i drugih podataka regulatora i operatora** iz okruženja.
  13. **Praćenje cijena u fiksnoj i mobilnoj telefoniji i širokopojasnom pristupu u Crnoj Gori, zemljama u okruženju i EU.**
- E. **Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju po potrebi**
- Informacija o slobodnim radio-frekvencijama koje bi mogle biti predmet javnog nadmetanja**
- Informacija se se radi po potrebi, u slučaju iskazanog interesovanja za korišćenje radio-frekvencija, za koje se saglasno Zakonu odobrenje za korišćenje izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Treba imati u vidu da javni tender za radio-frekvencije, koje su Planom namjene

radio-frekvencijskog spektra namijenjene radio-difuznoj službi, za sisteme zemaljske radio-difuzije, shodno Zakonu o elektronskim medijima, sprovodi Agencija za elektronske medije, na osnovu podataka o slobodnim radio-frekvencijama koje obezbjeđuje ova Agencija.

II-4. SARADNJA SA NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA, OPERATORIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIM OPERATORIMA, REGULATORNIM TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA I MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA U OBLASTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA

A. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama

Shodno članu 35 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija, u oblasti elektronskih komunikacija, naročito saraduje sa:

- 1) Ministarstvom, u sprovođenju ovog zakona;
- 2) organom nadležnim za zaštitu konkurencije u slučajevima sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije na tržištu;
- 3) organom državne uprave nadležnim za zaštitu potrošača;
- 4) organom državne uprave nadležnim za zaštitu životne sredine;
- 5) regulatornim organom nadležnim za oblast audio vizuelnih medijskih usluga;
- 6) organom nadležnim za zaštitu ličnih podataka;
- 7) organima državne uprave nadležnim za prevenciju, odnosno zaštitu od ugrožavanja bezbjednosti informacionih sistema.

Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama, operatorima elektronskih komunikacija i poštanskim operatorima će se sprovoditi u skladu sa Zakonom i u mjeri potrebnoj za implementaciju i primjenu Zakona o elektronskim komunikacijama, Zakona o elektronskim medijima, Zakona o digitalnoj radio-difuziji, Zakona o poštanskim uslugama, Zakonom o inspekcijskom nadzoru, Zakonom o zaštiti ličnih podataka, Zakonom o zaštiti potrošača, Zakonom o zaštiti životne sredine te Zakonom o zaštiti konkurencije na tržištu.

Agencija će saradivati sa Ministarstvom za vanjske poslove i evropske integracije Vlade Crne Gore oko procesa pridruživanja Crne Gore EU kroz učešće njenih predstavnika u pododboru za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politiku, kao i kroz članstvo u radnim grupama za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji za oblast pravne tekovine Evropske Unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 1 - Slobodno kretanje roba, pregovaračko

poglavlje 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, pregovaračko poglavlje 8 – Konkurencija i državna pomoć, pregovaračko poglavlje 10 - Informatičko društvo i mediji, i pregovaračko poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.

Kada je u pitanju racionalno korišćenje radio-frekvencija, primjena Plana namjene radio-frekvencijskog spektra i izrada planova raspodjele radio-frekvencija, osim sa nadležnim Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije, nastaviće se saradnja sa državnim organima i institucijama nadležnim za bezbjednost civilnog vazdušnog, odnosno pomorskog saobraćaja, državnim organima nadležnim za unutrašnje poslove, nacionalnu bezbjednost i odbranu i regulatornim organu nadležnim za oblast audio-vizuelnih medijskih usluga.

B. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U okviru međunarodnih aktivnosti, Agencija planira učešće u radu najznačajnijih institucija iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti i to:

- Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU)
- Konferencijom evropskih administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT)
- Tijelom evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC)
- Institutom za ekonomske poslove (IEA),
- Evropskim komitetom za poštansku regulaciju (CERP),
- ETSI (European Telecommunications Standard Institute),

a koje se ogleda kroz aktivno učešće predstavnika ove Agencije u radnim tijelima, grupama i projektnim timovima formiranim po pojedinim oblastima regulacije poput:

- Svjetske konferencije o radiokomunikacijama (WRC 2015)
- stručnih grupa CEPT-a, koji razmatraju pitanja vezana za radiokomunikacije i korišćenje radio-frekvencija na nivou zemalja EU, i u čijem se radu donose ključne smjernice za dalji razvoj, primjenu i implemetaciju novih tehnologija putem harmonizovanog korišćenja radio-frekvencijskog spektra u Evropi,
- stručni skupovi u svrhu pripreme za Svjetske konferencije o radiokomunikacijama (WRC 2015) uključujući i sprovođenje odluka koje će donijeti WRC 2015,
- ECC sastanke – plenarne sjednice,
- stručnih skupova i on-line seminara, u organizaciji ITU,
- učešće u radu Biroa Evropskih regulatora BEREC-a na plenarnim sjednicama, sjednicama upravljačkog komiteta, sastancima kontakt mreže i ekspertskim radnim grupama.
- učešće u radu ETSI.

Na regionalnom nivou, biće nastavljena saradnja sa nadležnim regulatornim tijelima naročito po pitanju upravljanja i koordinacije radio-frekvencija, ali i razmjene iskustava i rješava pitanja po ostalim oblastima regulacije sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

U 2015. godini predstavnici Agencije će učestvovati:

- u radu ITU-T studijskih grupa (SG2 – Operativni aspekti pružanja servisa i upravljanja u telekomunikacijama, SG3 - Tarifni i računovodstveni principi, uključujući teme koje se odnose na telekomunikaciona i ekonomska pitanja, SG9 – Tehnički aspekti širokopolasnih kablovskih mreža, SG11- Signalizacija, protokoli i specifikacija testova, SG12 - Kvalitet elektronskih komunikacionih usluga, SG13 – Mreže sledeće generacije, SG15 – Optičke mreže i pristupna infrastruktura, SG 16 - Kodiranje za multimediju, sisteme i aplikaciju, uključujući i podršku za MGM mreže), kao i praćenje i učešće u okviru ITU-T: NGN GSI Globalna inicijativa za standarde mreža sljedeće generacije;
- u radu ITU-R studijskih grupa i podgrupa i radnih grupa i projektnih timova CEPT-a, shodno aktuelnim pitanjima, potražnji potencijalnih investitora za određenim frekvencijskim resursima i budućim svjetskim trendovima i novim tehnologijama i to skupova koji se odnose na:
  - mobilne radio-komunikacione sisteme (WG PT1 – grupa koja se bavi tehničkim aspektima IMT sistema),
  - upravljanje radio-frekvencijskim spektrom (WGSE, WGFm),
  - radio-difuznu službu, digitalne radio-difuzne sisteme i digitalnu dividendu i dugoročno korišćenje UHF opsega (TG6),
  - pomorsku službu (FM Maritime Forum),
  - satelitske komunikacije (FM PT44),
  - monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra (FMPT22),
  - pripremu svjetske radiokomunikacione konferencije (CPG) kao i
  - ECC sastanke – plenarne sjednice.
- u radu CEPT-a i njegovih radnih Grupa (numeracija, tehnička regulativa i zahtijevani standardi za interkonekciju (PT-TRIS) i za regulatorna pitanja (WGRA) i dr.);
- na kongresima i seminarima od značaja za pravna pitanja i pitanja regulacije sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti;
- na telekomunikacionim skupovima u zemlji i okruženju (Infifest –Budva, Telfor - Beograd, Postel – Beograd, Bihtel – Sarajevo i dr.);
- u radu regionalne grupe na redovnom ažuriranju portala *CEE Regional Working Group* koji će se odnositi na digitalnu dividendu u Regionu.

Po pitanju međunarodne saradnje u oblasti poštanske djelatnosti u toku 2015. godine planira se:

- učešće predstavnika Agencije u radu Evropskog Komiteta za poštansku regulaciju (CERP) i uključivanje u rad radnih grupa (radna grupa za pitanje regulative, radna grupa za ekonomska pitanja i radna grupa za super viziju i istraživanje tržišta);
- učešće na Plenarnim Sastancima CERP-a koji se održavaju dva puta godišnje;
- saradnja sa regulatornim tijelima susjednih zemalja i zemalja članica Evropske Unije;
- učešće na međunarodnim skupovima i konferencijama u zemlji i inostranstvu.

C. Organizacija međunarodnih skupova

Agencija će organizovati međunarodnu konferenciju „Regulatorna djelatnost u sektoru elektronskih komunikacija“, na kojoj učešće prevashodno uzimaju predstavnici regulatornih tijela zemalja iz okruženja, visoki predstavnici međunarodnih institucija čija djelatnost je isključivo vezana za oblast elektronskih komunikacija kao i predstavnici nadležnih ministarstava i operatora.

U fokusu do sada organizovanih dvanaest konferencija bile su sljedeće teme: „Iskustva u regulatornoj djelatnosti u sektoru telekomunikacija“, „Metode realizacije univerzalnog servisa“, „Regulatorna djelatnost u tarifiranju telekomunikacionih servisa“, „Ključni regulatorni izazovi za liberalizaciju tržišta telekomunikacija u Jugoistočnoj Evropi“, „Neophodni elementi za uvođenje konkurencije u telekomunikacijama“, „Regulacija i liberalizovano tržište“, „Dostignuti stepen regulacije i analize tržišta elektronskih komunikacija“, „Analize relevantnih tržišta kao uslov za nametanje regulatornih obaveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima“, „Aktuelna pitanja u regulaciji sektora elektronskih komunikacija“, „Implementacija regulatornog okvira Evropske Unije iz 2009. godine u nacionalnom zakonodavstvu u oblasti elektronskih komunikacija“, „Zaštita interesa korisnika usluga elektronskih komunikacija“ i „U susret sveprisutnom mobilnom širokopojasnom pristupu u Evropi“.

Takođe, Agencija će, u 2015. godini biti domaćin sastanka Kontakt mreže Tijela evropskih regulatora (CN, BEREC)

- pohađanje kurseva potrebnih za sistem administraciju informacionog sistema Agencije i održavanje informacionog sistema na nivou baze i aplikacija nad bazom;
- pohađanje kurseva za internog i eksternog revizora standarda ISO 27001;
- pohađanje kurseva i seminara u organizaciji Uprave za kadrove Vlade Crne Gore.

III IZVRŠENJE PLANA RADA

U cilju efikasnijeg izvršenja Plana rada, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će, shodno članu 16 Statuta Agencije, sačiniti godišnji **Operativni plan**. Operativnim planom biće određeni izvršioci i rokovi izvršenja pojedinih poslova utvrđenih ovim Planom rada.

Sredstva neophodna za realizaciju Plana rada Agencije za 2015. godinu, planirana su Finansijskim planom Agencije za 2015. godinu.

Broj: 0901- 5429/1

Podgorica, 24.09.2014. godine

PREDSJEDNIK SAVJETA
dr Šaleta Đurović

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**

PREDLOG

FINANSIJSKI PLAN
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST
ZA 2015. GODINU

Podgorica, septembar 2014. godine

UVOD

Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija), je pripremljen u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl.list CG“, broj: 40/13) i Zakona o poštanskim uslugama („Sl.list RCG“, broj: 57/11) kojim su utvrđeni izvori sredstava i način obračuna naknada, a sastoji se od prihoda i rashoda Agencije za 2015. godinu.

Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencije) predviđa da Agencija za 2015. godinu prikuplja sredstva predviđena članom 24 Zakona o elektronskim komunikacijama i to:

- I. Naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta
- II. Naknade za korišćenja radio-frekvencija, brojeva i adresa
- III. Ostalih naknada i drugih izvora u skladu sa Zakonom
- IV. Naknade shodno Zakonu o poštanskim uslugama.

Saglasno odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama i odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Savjet Agencije je dužan da do 30. septembra 2014. godine utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za 2015. godinu i dostavi ga Ministarstvu finansija (čl. 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti) i Skupštini Crne Gore.

Polaznu osnovu za izradu finansijskog plana Agencije za 2015. godinu predstavlja Plan rada Agencije za 2015. godinu. Finansijski plan je sačinjen na osnovu nadležnosti i obaveza Agencije propisanih zakonskim okvirom za njen rad. Osim toga, prilikom utvrđivanja plana prihoda polaznu osnovu predstavljaju troškovi koje je Agencija imala tokom 2014. godine. Projekcije sadržane u Planu oslanjaju se i na očekivanju da će Agencija, uspješno obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

Plan predviđa da u prihodima Agencije visina godišnjih naknade za regulaciju i nadzor čini najznačajniji dio ukupnih prihoda (55,47%), naknada za radio-frekvencije (30,81%), za numeraciju i adrese (10,43%), naknade propisane Zakonom o poštanskim uslugama (2,84%) i ostale naknade i drugi izvori u skladu sa Zakonom (0,45%). Planirani ukupni prihodi u 2015. godini su 4.488.584,00 € i manji su 81.416,00 ili 1,8% u odnosu na plan prihoda za 2014. godinu.

Razlog za umanjeni plan prihoda Agencije je smanjeni ukupan prijavljeni prihod operatora za 2013. godinu, koji se koristi kao zakonska osnova za utvrđivanje prihoda Agencije.

Finansijskim planom projektovane su sve relevantne ekonomske kategorije (kvantitativno i kvalitativno) i utvrđene mjere za njihovo ostvarenje. Svrha ovog dokumenta je da se prikažu potrebe Agencije u 2015. i kroz Zakonom utvrđene izvore finansiranja, izvrši uravnoteženje prihoda i rashoda.

I PRIHODI

	Naziv prihoda	Godišnji
1	Naknada za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta	2.490.021,00
2.1	Naknade na osnovu ovlašćenja za korišćenje radio-frekvencija	1.382.963,00
2.2	Naknade na osnovu ovlašćenja za korišćenje numeracije	468.000,00
3	Ostale naknade i dr. izvori u skladu sa Zakonom	20.154,00
4	Naknade po Zakonu o poštanskoj djelatnosti	127.446,00
	UKUPNO	4.488.584,00

PLAN PRIHODA

Finansijski plan Agencije za 2015. godinu utvrđen je shodno članovima 51, 101, 124, 131 i 138 Zakona o elektronskim komunikacijama, i članovima 81 i 82 Zakona o poštanskim uslugama gdje su utvrđeni izvori finansiranja Agencije i načina obračuna pojedinih naknada.

- I. Naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta
- II. Naknade za korišćenje radio-frekvencija, brojeva i adresa
- III. Ostalih naknada i drugih izvora u skladu sa Zakonom
- IV. Naknade shodno Zakonu o poštanskim uslugama.

I. Naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koju operatori elektronskih komunikacija plaćaju Agenciji za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta je u iznosu 2.490.021,00 €.

Članom 46 Zakona je utvrđeno da je pravno ili fizičko lice dužno da, prije početka korišćenja, odnosno operator prije prestanka ili izmjene režima korišćenja javnih elektronskih

komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga, podnese prijavu Agenciji, na osnovu koje Agencija vrši upis operatora u registar operatora.

Članom 51 stav 1 je utvrđeno da se za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta plaća godišnja naknada, dok je stavom 2 istog člana propisano da visina ove naknade iznosi do 1,5% ukupnog prihoda operatora ostvarenog u prethodnoj godini, po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, do nivoa koji pokriva troškove vršenja ovih poslova iz nadležnosti Agencije, utvrđenih Finansijskim planom Agencije, dok je u stavu 3 ovog člana utvrđeno da visinu naknade Agencija utvrđuje rješenjem za svaku kalendarsku godinu.

Članom 52 Zakona je utvrđen rok do kada su operatori dužni da prijave visinu prihoda po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini.

Na osnovu podataka koje su operatori dostavili Agenciji, ukupan prihod sektora elektronskih komunikacija u 2013. godini je iznosio 236.373.545,00 €, tako da planirani prihod Agencije za 2015. godinu za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta iznose 1,05% od ukupnih prihoda sektora, što je u skladu sa odredbom Zakona iz člana 51 stav 2.

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koja se Agenciji plaća za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta je 2,2% manji u odnosu na plan prihoda za regulaciju i nadzor tržišta za 2014. godinu.

II.1. Godišnja naknada za korišćenje radio-frekvencija

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koja se Agenciji plaća za korišćenje radio-frekvencija predviđen je u iznosu od 1.382.963,00 €.

Članom 124 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da su nosioci odobrenja za korišćenje radio-frekvencija dužni platiti Agenciji godišnju naknadu za korišćenje radio-frekvencija koja se koristi isključivo za pokrivanje troškova upravljanja i nadzora korišćenja radio-frekvencijskog spektra.

Stavom 3 istog člana utvrđeno je da Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije propisuje metodologiju i način obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija, koje se iskazuju u bodovima. U članu 124 stav 5 je utvrđeno da Skupština, usvajanjem Finansijskog plana Agencije, odobrava iznos ukupnih godišnjih troškova upravljanja i nadzora korišćenja radio-frekvencijskog spektra za narednu kalendarsku godinu, na osnovu koga Agencija utvrđuje novčanu vrijednost boda iz stava 3 ovog člana.

Ukupan broj bodova izračunat po osnovu Metodologije i načina obračuna visine naknade koja se iskazuje u bodovima, a koju je propisalo Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije na dan 01.09.2014.godine je 588.495.

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koja se Agenciji plaća za korišćenje radio-frekvencija je manji za 1,6% u odnosu na plan prihoda za 2014.godinu.

II.2. Godišnja naknada za korišćenje brojeva i/ili adresa

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koja se Agenciji plaća za korišćenje brojeva i/ili adresa predviđen je u iznosu od 468.000,00 €.

Članom 138 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama, propisano je da su nosioci odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa dužni platiti Agenciji godišnju naknadu za korišćenje brojeva i/ili adresa, a koja se koristi isključivo za pokrivanje troškova nadzora i upravljanja brojevima i/ili adresama.

Stavom 2 istog člana utvrđeno je da Ministarstvo propisuje metodologiju i način obračuna visine godišnje naknade za korišćenje brojeva i/ili adresa, koje se iskazuju u bodovima. U stavu 4 ovog člana je utvrđeno da Skupština, usvajanjem Finansijskog plana Agencije, odobrava iznos ukupnih godišnjih troškova nadzora i upravljanja brojevima i/ili adresama za narednu kalendarsku godinu, na osnovu koga Agencija utvrđuje novčanu vrijednost boda iz stava 2 ovog člana.

Ukupan broj bodova je 780.000 i izračunat je po osnovu Metodologije i načina obračuna visine naknade koja se iskazuje u bodovima, a koju je propisalo Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije.

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu godišnje naknade koja se Agenciji plaća za korišćenje brojeva i adresa je 0,8% manji od plana prihoda za 2014.godinu.

III. Ostale naknade i drugi izvori, u skladu sa zakonom

III.1. Jednokratna naknada za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu jednokratne naknade koja se Agenciji plaća za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija predviđen je u iznosu od 18.154,00 €.

Članom 99 stav 1 Zakona je propisano da fizička i pravna lica radio-frekvencije mogu koristiti na osnovu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, a članom 100 stav 1 je propisano da odobrenje za korišćenje radio-frekvencija izdaje Agencija na osnovu podnešenog zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. Članom 101 stav 4 je utvrđeno da je podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija dužan da, za obradu zahtjeva,

Agenciji plati naknadu koja ne može biti viša od stvarnih troškova obrade zahtjeva. Visina jednokratne naknade je utvrđena odlukom Agencije.

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu jednokratne naknade koja se Agenciji plaća za obradu zahtjeva za korišćenje radio-frekvencija je planiran u iznosu koji je srazmjeran broju zahtjeva koji se očekuju u 2015. godini.

III.2. Jednokratna naknada za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu jednokratne naknade koja se Agenciji plaća za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa predviđen je u iznosu od 2.000,00 €.

Članom 130 stav 1 Zakona je propisano da operator može da koristiti brojeve i/ili adresa iz Plana numeracije i Plana adresiranja, na osnovu odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa, na osnovu odobrenja kog izdaje Agencija na osnovu podnešenog zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa. Članom 131 stav 2 je utvrđeno da je podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa dužan da, za obradu zahtjeva, Agenciji plati naknadu koja ne može biti viša od stvarnih troškova obrade zahtjeva. Visina jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa je utvrđena Odlukom Agencije.

Planirani prihod Agencije za 2015. godinu po osnovu jednokratne naknade koja se Agenciji plaća za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva ili adresa je planiran u iznosu koji je srazmjeran broju zahtjeva koji se očekuju u 2015. godini.

III.2. Naknade po osnovu Zakona o poštanskim uslugama

Osnov za naplatu ovih naknada je Zakon o poštanskim uslugama („Sl.list CG“, broj: 57/11) kojim je utvrđeno da su sredstva od naknada na osnovu izdate posebne licence, licence na osnovu upisa u registar i godišnje naknade prihod Agencije koji se uplaćuje na poseban račun. Ova sredstva se koriste za finansiranje djelatnosti regulatornog organa, kao i za pokriće eventualnih gubitaka u obavljanju univerzalne poštanske usluge univerzalnog poštanskog operatora.

Visina jednokratne naknade u iznosu od 5.000,00 € za posebnu licencu, 2.500,00€ za licencu i 500,00 € za upis u registar, kao i godišnje naknade u iznosu od 1% ukupno ostvarenog prihoda od poštanskih usluga, odnosno 0,8% od ukupno ostvarenog prihoda u predhodnoj godini za poštanske operatore koji pored poštanskih, obavljaju i druge djelatnosti, a ne vode odvojeno računovodstvo, regulisane su Pravilnikom o visini jednokratnih i godišnjih naknada za obavljanje poštanskih usluga („Sl.list CG“, broj: 57/12)

Kako je Pošta Crne Gore u svom Godišnjem izvještaju o radu i poslovanju za 2013. godinu, dostavila ukupno ostvarene prihode od poštanskih usluga u iznosu od 11.370.531,00€ , to se

godišnja naknada na osnovu Zakona o poštanskim uslugama planira u iznosu od 113.705,00€ a obračunava se po stopi od 1% ukupno ostvarenog prihoda od poštanskih usluga u prethodnoj godini.

Godišnja naknada od drugih poštanskih operatora koji učestvuju na tržištu poštanskih usluga Crne Gore je planirana u iznosu od 13.741,00 € .

Naknade po Zakonu o poštanskoj djelatnosti su 0,70% veće nego u 2014. godini.

Ukupno planirani prihodi za 2015.godinu su za 1,8% manji u odnosu na ukupno planirane prihode u 2014.godini.

RASHODI

Rashodi su usklađeni sa očekivanim obimom poslova i potrebom blagovremenog izvršavanja programskih aktivnosti Agencije i isti su planirani na osnovu realizacije za prvih osam mjeseci 2014. godine i detaljne procjene troškova koji su nepohodni za njen rad, odnosno ostvarivanje zadataka utvrđenih u Planu rada za 2015. godinu.

I	Bruto zarade zaposlenih i članova Savjeta
II	Ostala primanja i naknade
III	Službena putovanja i članarine
IV	Rashodi za materijal i usluge
V	Troškovi održavanja osnovnih sredstava
VI	Izrada i realizacija projekata za regulaciju tržišta
VII	Ostala poslovna terećenja
VIII	Troškovi po osnovu univerzalne poštanske usluge
IX	Stambena pitanja zaposlenih
X	Amortizacija
XI	Investicije
XII	Rezerva

PLAN RASHODA

Planirani rashodi Agencije za 2015. godinu sadrže rashode za tekuće poslovanje u iznosu od 4.177.493,00 €, i manji su za 0,30% u odnosu na planirane rashode u 2014. godini.

Planirani rashodi Agencije su utvrđeni na osnovu očekivanih rashoda u narednoj godini a imajući u vidu rashode u tekućoj godini. Kod planiranja se vodilo računa o izvršavanju obaveza utvrđenih Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskim uslugama, potrebom za materijalno-tehničkim i kadrovskim osposobljavanjem, kao i izvršavanjem obaveza Agencije, vezano za angažovanje na domaćem i međunarodnom planu. Rashodi Agencije za 2015. godinu planirani su na principima racionalnog, ekonomičnog i efikasnog poslovanja i usklađeni su sa opštim ekonomskim prilikama u Republici Crnoj Gori. Polazna osnova za sastavljanje raspodjele rashoda je usklađena sa Planom rada za 2015. godinu.

U oblasti regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija i tržišta poštanskih usluga, dodjele i upravljanja numeracije i frekvencija, kontrole i monitoringa radio frekvencijskog spektra, zaštite korisnika radi u najvećem dijelu visoko obrazovan i specijalizovan kadar, 80% od ukupno zaposlenih radnika Agencije.

I Bruto zarade zaposlenih, direktora i članova Savjeta

Bruto zarade zaposlenih

Bruto zarade zaposlenih iskazuju se u bruto iznosu i obuhvataju: redovnu zaradu za obavljene rad u radno vrijeme za 65 zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Prosječan koeficijent složenosti rada u Agenciji je 4,80, prosječno radno iskustvo zaposlenih je 18,5 godina, odnosno 11,27% na neto zaradu.

Planirane bruto zarade su na nivou zarada iskazanih u Finansijskom planu Agencije za 2014. godinu (Odluka o usvajanju Finansijskog plana "Sl. list CG" broj: 2/2014).

Bruto zarade direktora i članova Savjeta

Bruto zarade Direktora i članova Savjeta se iskazuju u bruto iznosu za Izvršnog direktora, Predsjednika Savjeta Agencije i tri člana Savjeta stalno zaposlenih u Agenciji i jednog člana Savjeta koji funkciju obavlja honorarno i definisana su Odlukama Agencije u skladu sa Zakonom.

Prosječno radno iskustvo Direktora i članova Savjeta je 28 godina, odnosno 21,30% na neto zaradu.

Planirane bruto zarade su na nivou zarada iskazanih u Finansijskom planu Agencije za 2014. godinu (Odluka o usvajanju Finansijskog plana Agencije za 2014. godinu " Sl. list CG" broj: 2/2014).

II Ostala primanja i naknade zaposlenih, direktora i članova Savjeta

Iskazuju se u neto iznosu i sastoje se iz naknada prevoza zaposlenih, troškova zimnice i ostalih ličnih naknada, jubilarne nagrade (10 godina rada u Agenciji), otpremnine za penziju koje su utvrđene zakonom odnosno Pravilnikom Agencije.

III Rashodi za službena putovanja i članarine

Obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, smještaj i dnevnice), troškove službenih putovanja u inostranstvu (prevoz, smještaj, dnevnice) i troškove članarina u međunarodnim organizacijama.

Rashodi za službena putovanja i članarine planirana su u iznosu od 100.500,00€ .

IV Rashodi za materijal i usluge

Obuhvataju troškove kancelarijskog materijala, reklamni materijal, sitan inventar, troškove platnog prometa, reprezentacije, premije osiguranja opreme i zaposlenih, poštanske usluge, naknade za ugovorene usluge, telefonske usluge i održavanje softera, troškove u vezi istraživanja tržišta elektronskih komunikacija u Crnoj Gori. Rashodi su obračunati na osnovu prosječnog utroška određene vrste materijala u prethodnoj godini i očekivanog povećanja aktivnosti Agencije u 2015. godini.

Rashodi za materijal i usluge planirani su u iznosu od 117.000,00€ .

V Troškovi održavanja osnovnih sredstava

Obuhvataju troškove registracije i održavanja vozila, gorivo i električnu energiju, servis i popravke, tekuće održavanje osnovnih sredstava i materijala. Agencija raspolaže sa značajnom pokretnom i nepokretnom imovinom, tako da su i sredstva planirana na potrebnom nivou kako se ne bi dovelo u pitanje osnovno održavanje i čuvanje imovine Agencije.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava su planirani u iznosu 94.650,00 € .

VI Izrada i realizacija projekata za regulaciju tržišta

Planiran je iznos od 110.000,00€ .

Projekat sprovođenja Margin squeeze testova

Da bi obezbijedila fer konkurenciju, dalje podsticanje efikasnog investiranja u infrastrukturu, promovisanje inovacija, zaštitu interesa korisnika, obezbjeđenje mogućnosti da i drugi operatori mogu da ponude paket sličnih karakteristika (eng. replicability), sprečavanje zloupotrebe u pogledu suviše male razlike između veleprodajnih i maloprodajnih cijena (eng. price or margin squeeze), sprečavanje unakrsnog subvencioniranja između usluga sa različitim relevantnih tržišta

(eng. cross-subsidy) Agencija planira tokom 2015. godine sprovođenje Margin squeeze testova i testova kojim se utvrđuje neosnovano vezivanje usluga u paketima (eng. unreasonable bundling, pure bundling, tying) i obezbjeđivanje uslova da i drugi operatori ponude isti ili sličan paket kao vertikalno integrisani operator (eng. replicability).

Troškovi sprovođenja Margin squeeze testova planirani su u iznosu od 50.000,00€.

Obračun prosječno ponderisanog troška kapitala - WACC za 2015. godinu

Troškovi obračuna prosječno ponderisanog troška kapitala - WACC za 2015. godinu planirani su u iznosu od 5.000,00€.

Dodijela radio -frekvencija na ekskluzivnoj osnovi

Najznačajnija aktivnost Agencije u oblasti upravljanja RF spektrom u 2015.godini biće sprovođenje postupka javnog nadmetanja za dodijelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 790-862MHz.Saglasno iskazanom interesovanju mobilnih operatora za korišćenje radio-frekvencija iz ovog opsega,a nakon završetka procesa digitalizacije zemaljske radio -difuzije za implementaciju LTE mreža,u cilju obezbeđenja uslova, Agencija planira 45.000,00 € kako bi mogla da već u prvoj polovini 2015.godine sprovede postupak javnog nadmetanjai dodijeli odobrenja.

Analiza tržišta poštanskih usluga

Predviđena sredstva od 10.000,00€ se odnose na obavljanje usluga istraživanja stepena zadovoljenja korisnika poštanskih usluga u Crnoj Gori i troškova koji nastaju u postupaku verifikacije obračuna neto troškova univerzalne poštanske usluge.

Usluga istraživanja stepena zadovoljenja korisnika poštanskih usluga u Crnoj Gori, se obavlja uz organizovanje i sprovođenje ankete za pravna i fizička lica, na osnovu čijih rezultata se pravi analiza ankete, koja će biti sastavni dio Godišnjeg izvještaja Agencije.

U skladu sa članom 100 Zakona o poštanskim uslugama („Sl. list CG“, broj 57/11) definisan je postupak verifikacije obračuna neto troškova univerzalne usluge. U postupku verifikacije Agencija može angažovati nezavisnog revizora, što je i bio slučaj u prethodnim godinama, jer je univerzalni poštanski operator prikazivao značajan trošak obavljanja univerzalnog servisa. U 2015. godini se može očekivati slična situacija, te je neophodno predvidjeti sredstva za angažovanje ovlašćenog revizora, koji bi izvršio detaljnu provjeru dostavljenih finansijskih izvještaja.

VII Ostala poslovna terećenja

Obuhvataju administrativne takse, stručnu literaturu, časopise i novine, reviziju godišnjih izvještaja Agencije, reviziju godišnjih izvještaja operatora za koje se procijeni da je potrebno uraditi,ostale nematerijalne troškove, troškove oglašavanja u medije, organizaciju Info festa kao i organizaciju sastanka kontakt mreže Berec-a.

Ostala poslovna terećenja planirana su u iznosu od 295.200,00€.

VIII Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge

U skladu sa članom 82 Zakona o poštanskim uslugama („Sl.list CG“, broj:57/11) i članom 31 i 33 Statuta Agencije, definisana je obaveza uplate sredstava od naknada na poseban račun - kompezacioni fond, kao i način raspodjele tih sredstava, za finansiranje obavljanja poslova Agencije i za pokriće eventualnih gubitaka obavljanja poštanskih usluga univerzalnog servisa.

Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge planirani su u iznosu od 38.500,00 € .

IX Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih

Odnose se na sredstva koja Agencija u vidu kredita sa kamatom po Pravilniku Agencije dodjeljuje zaposlenim, i planirana su 70.000,00€.

X Amortizacija

Amortizacija se obračunava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji.

XI Investicije

Plan investicija sa obrazloženjem je u Prilogu I.

XI a Investicije koje se ne finansiraju - iz prethodnog perioda

Plan investicija koje se finansiraju iz sredstava iz prethodnih godina sa obrazloženjem je u Prilogu II.

XII Rezerva za nepredviđene izdatke

Sredstva za rezerve su planirana, shodno odredbi člana 24 stav 3 Zakona o elektronskim komunikacijama, u slučaju nepredviđenih okolnosti i imaju za cilj povećanje finansijske stabilnosti i smanjenja posledica kada su prilivi i odlivi neujednačeni.

II PLANIRANI RASHODI U 2015.godini

Redni broj	Naziv rashoda	Mjesečni	Polugodišnji	Prilozni plan za 2015.
1a.	Bruto zarade zaposlenih i članova Savjeta	162.100,92	972.605,50	1.945.211,00
	Bruto zarade zaposlenih	145.480,42	872.882,50	1.745.765,00
	troškovi neto zarada zaposlenih	81.524,50	489.147,00	978.294,00
	troškovi poreza na zarade zaposlenih	16.691,67	100.150,00	200.300,00
	doprinos za obavezno PIO-zaposleni	19.400,17	116.401,00	232.802,00
	doprinos za obavezno zdrav. osiguranje-zaposleni	10.993,42	65.960,50	131.921,00
	doprinos za osiguranje od nezaposlenosti-zaposleni	646,67	3.880,00	7.760,00
	doprinos za ovazno PIO-poslodavac	7.113,33	42.680,00	85.360,00
	doprinos za obavezno zdrav. osiguranje-poslodavac	4.914,75	29.488,50	58.977,00
	doprinos za osiguranje od nezaposlenosti-poslodavac	646,67	3.880,00	7.760,00
	prirez na porez	2.393,25	14.359,50	28.719,00
	doprinos za savez samostalnih sindikata	287,50	1.725,00	3.450,00
	doprinos za fond rada	287,50	1.725,00	3.450,00
	doprinos za profesionalnu rehabilitaciju	581,00	3.486,00	6.972,00
	Bruto zarade Savjeta i Izvršnog direktora	16.620,50	99.723,00	199.446,00
	troškovi neto zarada	9.150,00	54.900,00	109.800,00
	troškovi poreza na zarade	1.908,00	11.448,00	22.896,00
	doprinos za obavezno PIO-zaposleni	2.199,33	13.196,00	26.392,00
	doprinos za obavezno zdrav. osiguranje-zaposleni	1.280,50	7.683,00	15.366,00
	doprinos za osiguranje od nezaposlenosti-zaposleni	139,33	836,00	1.672,00
	doprinos za ovazno PIO-poslodavac	785,83	4.715,00	9.430,00
	doprinos za obavezno zdrav. osiguranje-poslodavac	543,33	3.260,00	6.520,00
	doprinos za osiguranje od nezaposlenosti-poslodavac	70,83	425,00	850,00
	prirez na porez	283,33	1.700,00	3.400,00
	doprinos za savez samostalnih sindikata	130,00	780,00	1.560,00
	doprinos za fond rada	130,00	780,00	1.560,00
2a.	Ostala primanja i naknade za zaposlene, direktora i članove Savjeta	3.227,27	17.750,00	108.432,00
	troškovi prevoza radnika	3.227,27	17.750,00	35.500,00
	troškovi zimnice	/	/	57.932,00
	troškovi jubilarnih nagrada i premije za penzionisanje	/	/	15.000,00
3.	Službena putovanja i članarine	6.625,00	50.250,00	100.500,00
	troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu	6.625,00	39.750,00	79.500,00
	članarine za međunarodne organizacije	/	10.500,00	21.000,00

Finansijski plan za 2015. godinu

4. Rashodi za materijal i usluge	9.250,00	58.500,00	117.000,00
kancelarijski materijal	1.791,67	10.750,00	21.500,00
troškovi reklame i propagande	833,33	5.000,00	10.000,00
sitan inventar	708,33	4.250,00	8.500,00
troškovi poštanskih usluga	583,33	3.500,00	7.000,00
troškovi edukativnog materijala	333,33	2.000,00	4.000,00
troškovi u vezi istraživanja tržišta u Cmoj Gori	/	3.000,00	6.000,00
troškovi za pružene elektronske komunikacione usluge	3.750,00	22.500,00	45.000,00
troškovi održavanja softvera	500,00	3.000,00	6.000,00
troškovi platnog prometa	750,00	4.500,00	9.000,00
5. Troškovi održavanja osnovnih sredstava	7.887,50	47.325,00	94.650,00
osiguranje i registracija vozila	1.750,00	10.500,00	21.000,00
servis i popravka vozila	1.125,00	6.750,00	13.500,00
gorivo i mazivo	1.708,33	10.250,00	20.500,00
tekuće održavanje osnovnih sredstava	3.304,17	19.825,00	39.650,00
6. Izrada i realizacija projekata za regulaciju tržišta	0,00	60.000,00	110.000,00
implementacija regulatornih obaveza	/	27.500,00	55.000,00
poštanska djelatnost -	/	5.000,00	10.000,00
troškovi dodjele RF na ex-osnovama	/	22.500,00	45.000,00
7. Ostala poslovna terećenja	20.058,33	120.350,00	295.200,00
reprezentacija	1.500,00	9.000,00	18.000,00
premije osiguranja zaposlenih	1.666,67	10.000,00	20.000,00
premije osiguranja osnovnih sredstava	1.833,33	11.000,00	22.000,00
organizacija konferencija	/	/	31.500,00
stručna i ostala literatura	833,33	5.000,00	10.000,00
troškovi obrazovanja zaposlenih	833,33	5.000,00	10.000,00
troškovi revizije	/	/	16.000,00
troškovi električne energije	3.166,67	19.000,00	38.000,00
troškovi privremenih i povremenih poslova	450,00	2.700,00	5.400,00
troškovi jednokratnih pomoći	666,67	4.000,00	8.000,00
sudski i administrativni troškovi	1.125,00	6.750,00	13.500,00
ostali poslovni rashodi	1.500,00	9.000,00	18.000,00
komunalne usluge	1.025,00	6.150,00	12.300,00
troškovi oglašavanja	833,33	5.000,00	10.000,00
troškovi obezbjeđenja prostorija	2.500,00	15.000,00	30.000,00
troškovi zakupa	1.125,00	6.750,00	13.500,00
HTZ oprema	166,67	1.000,00	2.000,00
organizacija konferencije Berek-a.	/	/	7.000,00
ostali nematerijalni troškovi	833,33	5.000,00	10.000,00
8. Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge	/	/	38.500,00
sredstva za kompenzacioni fond Univerzalne poštanske usluge	/	/	38.500,00

Finansijski plan za 2015. godinu

9.	Stambena pitanja zaposlenih	/	/	70.000,00
	obaveze po kreditima	/	/	70.000,00
10.	Amortizacija	/	/	770.000,00
	amortizacija	/	/	770.000,00
11.	Investicije	/	/	338.000,00
11.	Planirane investicije	/	/	338.000,00
11.a	<i>Investicije iz prethodnog perioda</i>			<i>1.188.000,00</i>
	Ukupno tekući rashodi poslovanja (1-11)	209.149,02		3.987.493,00
12.	Rezerve za nepredviđene izdatke	15.833,33	95.000,00	190.000,00
	Ukupno sa rezervom	224.982,36	95.000,00	4.177.493,00

U strukturi planiranih rashoda u 2015. godini najznačajnije stavke predstavljaju:

➤ bruto zarade zaposlenih	41,79%
➤ bruto zarade izvršnog direktora i članova Savjeta	4,77%
➤ ostala primanja i naknade za zaposlene, Direktora i članove Savjeta	2,60%
➤ investicije	8,09%
➤ amortizacija	18,43%
➤ ostala poslovna terećenja	7,07%
➤ troškovi održavanja osnovnih sredstava	2,27%
➤ rashod za materijal i usluge	2,80%
➤ službena putovanja i članarine	2,41%
➤ izrada i realizacija projekata za regulaciju tržišta	2,63%
➤ troškovi po osnovu Univerzalne poštanske djelatnosti	0,92%
➤ stambena pitanja zaposlenih	1,68%
➤ rezerva za nepredviđene izdatke	4,55%

NAPOMENA:

U Finansijskom planu za 2015. godinu planira se višak prihoda u odnosu na rashode u iznosu 311.091,00 € koji bi se uplatio u Budžet Crne Gore, shodno odredbi člana 27 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je propisano da: "Ako se finansijskim izvještajem utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veći od ukupno ostvarenih rashoda, višak prihoda se uplaćuje u Budžet Crne Gore".

Pomenuti višak prihoda u odnosu na rashode planira se u skladu sa: mišljenjem Vlade RCG broj 08-2876/2 od 12.12.2013. godine, mišljenjem Ministarstva finansija broj 031505/3 od 17.12.2013. godine i aktom Odbora za ekonomiju, budžet i finansije broj 00-63-7/13-956 od 19.12.2013. godine, kojim je definisano da se predlog finansijskog plana Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2014. godinu pripremi u skladu sa izmijenjenim, odnosno umanjenim rashodima (zarade zaposlenih i materijalni troškovi za 10%, odnosno zarade članovima Savjeta za 7%).

Imajući u vidu da se u 2015. godini predviđa sličan socio-ekonomski ambijent kao i u 2014. godini, Agencija je pripremila finansijski plan za 2015. godinu kojim se predviđa iznos ušteta kao i u 2014. godini, kako je naloženo pomenutim, mišljenjem Vlade, mišljenjem Ministarstva finansija i aktom Odbora za ekonomiju, budžet i finansije.

PRILOG I
PLAN INVESTICIJA ZA 2015. GODINU

Br.	Investicija	Iznos u €
1.	Nabavka prenosne i transportabilne kontrolno-mjerne opreme sa softverom	185.000,00
2.	Usluge telekomunikacionog povezivanja kontrolno-mjernih stanica Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra Crne Gore	40.000,00
3.	Unapređenje informacionog sistema Agencije	42.000,00
4.	Usluge izrade metodologije odvojenog računovodstva operatora poštanske usluge	40.000,00
5.	Kalibracija, popravka i redovno održavanje kontrolno-mjerne opreme i softvera Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra	11.000,00
6.	Nabavka seta mjernih antena za frekvencijski opseg od 3 GHz do 43 GHz	20.000,00
UKUPNO:		338.000,00

Obrazloženje:

Članom 2 Zakona o elektronskim komunikacijama je propisano da je upravljanje i korišćenje ograničenih resursa – radio-frekvencija, djelatnost od javnog interesa, dok je članom 96 propisano da upravljanje radio-frekvencijskim spektrom obuhvata planiranje, dodjelu, koordinaciju, monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra. U članu 96 stav 2 je propisano da Agencija upravlja RF spektrom u skladu sa međunarodnim sporazumima i ovim zakonom.

Članom 123 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra vrši Agencija u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima. Agencija je dužna da planira, razvija i unapređuje sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. U postupku kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra Agencija, naročito:

- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima;
- utvrđuje izvor, lokaciju i identifikuje nelegalne radio emisije i izvore štetnih interferencija;
- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio-emisija radi kontrole ispunjavanja uslova korišćenja frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja.

Shodno zakonskim nadležnostima, Agencija će nastaviti se sa unapređenjem Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra, shodno planskom dokumentu "Elaborat o daljem razvoju Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu 2012-2016. godine", koji je usvojen od strane Savjeta Agencije 2012. godine. Ovim dokumentom su za 2015. godinu predviđene:

- nabavka kontrolno-mjerne opreme i pratećeg softvera za monitoring i goniometrisanje signala sa instalacijom i ugradnjom na lokaciji RKMC Crni Rt i integracija u postojeći sistem,
- izgradnja objekta i nabavka seta monitoring antena za jednu daljinski upravljaju kontrolno-mjernu stanicu.

Imajući u vidu:

- činjenice da su tokom 2013. i 2014. godine pojedine javne nabavke za nabavku mjerne opreme, uređaja i antena, ponavljane i više puta iz razloga što nije dostavljena nijedna ispravna ponuda,
- vremenske rokove za rješavanje imovinsko pravnih odnosa i procedura za dobijanje urbanističko-tehničkih uslova i građevinske dozvole,

što je dovelo do kašnjenja u realizaciji daljinski upravljanih stanica u Kotoru i Ulcinju, a imajući u vidu iskazanu potrebu za rješavanjem i identifikacijom slučajeva smetnji koje su se javljale tokom 2014. godine, predlog investicija za 2015. godinu je dat u ovom prilogu.

1. Nabavka prenosne i transportabilne kontrolno-mjerne opreme sa softverom
Iznos: 185.000,00 €

Članom 123 stav 3 Zakona o elektronskim komunikacijama su propisane nadležnosti Agencije u postupku kontrole i monitoringa RF spektra a koje obuhvataju vršenje odgovarajućih mjerenja parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega i kontrole ispunjavanja uslova korišćenja radio-frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja, kao i utvrđivanje izvora, lokacije i identifikaciju nelegalne radio emisije i izvora štetnih interferencija.

Imajući u vidu potrebu za rješavanjem sve većeg broja prijavljenih različitih oblika smetnji u RF spektru, te onih koje se s novim tehnologijama realno u budućem periodu očekuju, potrebno je proširiti postojeće tehničke mogućnosti Agencije kada je u pitanju prenosna i transportabilna oprema, a koja kao takva ima neke prednosti u odnosu na koncept fiksnih i mobilnih kontrolno-mjernih stanica. Ovom nabavkom bi se nabavljali realno-vremenski analizator spektra, prenosna (*back-pack*) varijanta opreme i softvera za mjerenje GSM/UMTS/LTE parametara i prenosni uređaj za mjerenje parametara DVB-T2 mreža. Ova nabavka je važna sa aspekta završetka procesa digitalizacije zemaljske radio-difuzije i početka emitovanja digitalne televizije u standardu DVB-T2, kao i nesmetanog korišćenja radio-frekvencijskog spektra oslobođenog dijela spektra 790-862 MHz nakon završetka procesa digitalizacije i nesmetanog pružanja LTE usluga od strane operatora koji steknu pravo za korišćenje ovog dijela spektra na čitavoj teritoriji Crne Gore.

2. Usluge telekomunikacionog povezivanja kontrolno-mjernih stanica Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra Crne Gore
Iznos: 40.000,00 €

Članom 123 stav 2 je utvrđena nadležnost Agencije da unapređuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra. "Elaboratom o daljem razvoju sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu od 2012. do 2016. godine" je predviđeno da se daljinski upravljane kontrolno

mjerne stanice uvežu u jedinstveni sistem, čime se postiže da se svakoj od fiksnih stanica može pristupiti i vršiti mjerenja u svakom trenutku i iz bilo koje tačke Sistema.

Kako u 2015. godini ističe ugovor sa dosadašnjim pružaocem ovih usluga (Radio-difuzni centar d.o.o.) potrebno je raspisati novu javnu nabavku za pružanje ove usluge. S obzirom na trenutni broj fiksnih stanica koje će funkcionisati u sistemu u 2015. godini, te imajući u vidu dinamiku implementacije Sistema utvrđene dokumentom "Elaborat o daljem razvoju Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu 2012-2016. godine" planiran je navedeni iznos od 40.000,00 €.

3. Unapređenje informacionog sistema Agencije

Iznos: 42.000,00 €

Za unapređenje informacionog sistema Agencije kroz sprovođenje redovnih procedura održavanja, povećanja sigurnosti i pouzdanosti rada sistema koje podrazumjevaju dopunu softvera i sistema u skladu sa najnovijim tehnološkim trendovima, zatim zamjenu amortizovanog, kao i nabavku nedostajućeg hardvera i nabavku i obnovu neophodnih softverskih licenci, planirana su sredstva u navedenom iznosu od 42.000,00 €.

4. Usluge izrade metodologije odvojenog računovodstva operatora poštanske usluge

Iznos: 40.000,00 €

U toku 2014. godine će biti pokrenut postupak za nabavku usluga izrade prvog dijela Metodologije vođenja odvojenog računovodstva operatora poštanskih usluga. U cilju verifikacije obračuna neto troška za obavljanje univerzalne poštanske usluge od strane Agencije, gdje troškovi obavljanja univerzalne poštanske usluge moraju biti obračunati kao razlika između neto troška univerzalnog poštanskog operatora za rad na pružanju univerzalne poštanske usluge i istog operatora bez obaveza pružanja univerzalne usluge, neophodno je izraditi Metodologiju, na osnovu koje će univerzalni operator morati da obavlja računovodstvene poslove na način da se utvrde prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga.

5. Kalibracija, popravka i redovno održavanje kontrolno-mjerne opreme i softvera Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra

Iznos: 11.000,00 €

Članom 123 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama utvrđena je nadležnost Agencije da planira, razvija i unapređuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra, što iziskuje i njegovo redovno održavanje u cilju dobijanja vjerodostojnih mjernih rezultata koji se mogu koristiti pri sprovođenju nadležnosti Agencije propisanih Zakonom a vezanim kako za planiranje i dodjelu radio-frekvencija tako i prilikom obavljanja stručnog nadzora, te izdavanja rješenja od strane inspektora i nadzornika, kao i eventualnih sudskih sporova sa subjektima nadzora. S tim u vezi, dio kontrolno-mjerne opreme, a naročito uređaji kao što su monitoring prijemnici i analizatori spektra,

moraju obavezno biti periodično fabrički kalibrisani uz dobijanje odgovarajuće potvrde o učinjenom.

**6. Nabavka seta mjernih antena za frekvenijski opseg od 3 GHz do 43 GHz
Iznos: 20.000,00 €**

Članom 123 stav 3 Zakona o elektronskim komunikacijama su propisane nadležnosti Agencije u postupku kontrole i monitoringa RF spektra a koje obuhvataju vršenje odgovarajućih mjerenja parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega i kontrole ispunjavanja uslova korišćenja radio-frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja, kao i utvrđivanje izvora, lokacije i identifikaciju nelegalne radio emisije i izvora štetnih interferencija.

Za potrebe kontrole korišćenja frekvencija u opsezima namijenjenim za usmjerene mikrotalasne radio veze i njihovo goniometrijske u cilju pronalaženja nelegalnih radio emisija neophodna je nabavka odgovarajućeg antenskog prenosnog seta sa pripadajućom opremom (antenski nosač - stalak, optičko pomagalo, kablovi, adapteri i dr). Ova nabavka je predviđena Elaboratom o daljem razvoju sistema za kontrolu i monitoring RF spektra u periodu od 2012. do 2016. godine.

PRILOG II

PLAN INVESTICIJA KOJE SE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA IZ PRETHODNOG PERIODA

Br.	Naziv investicije	Iznos u €
1.	Administriranje sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva u Crnoj Gori	86.000,00
2.	Kalibracija, popravka i redovno održavanje kontrolno-mjerne opreme i softvera Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra	35.000,00
3.	Nabavka kontrolno-mjerne opreme i pratećeg softvera za monitoring i goniometrisanje signala za postojeću mobilnu kontrolno-mjernu stanicu	420.000,00
4.	Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga	272.000,00
5.	Izrada georeferencirane baze podataka elektronske komunikacione infrastrukture i njena dostupnost putem web portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)	87.000,00
6.	Izrada alata (kalkulatora) za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga i predviđanja troškova za elektronske komunikacione usluge portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)	73.000,00
7.	Izgradnja objekta jedne Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice	50.000,00
8.	Nabavka kontrolno-mjerne opreme i nadogradnja postojećeg hardvera i softvera Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice	45.000,00
9.	Izgradnja i ugradnja staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na objektu Glavnog kontrolno-mjernog centra na Dajbabskoj Gori u Podgorici	40.000,00
10.	Usluge investicionog održavanja objekata Agencije	30.000,00
11.	Usluge izrade metodologije odvojenog računovodstva operatora poštanske usluge	20.000,00
12.	Nabavka i ugradnja agregata u poslovnom prostoru Agencije u Bulevaru Džordža Vašingtona 56	18.000,00
13.	Uređenje terena oko kontrolno-mjernih stanica	5.000,00
14.	Usluge izrade projekta senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u svrhu kontrole i monitoringa RF spektra u opsegu do 6 GHz	5.000,00
15.	Nabavka materijala i alata neophodnih za redovno održavanje kontrolno-mjernih stanica	2.000,00
UKUPNO:		1.188.000,00

Obrazloženje:

1. Administriranje sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva u Crnoj Gori

Iznos: 86.000,00 €

U toku 2011. godine Agencija je izvršila izbor administratora baze prenesenih brojeva za period od četiri godine. Izvršena je implementacija sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva. Usluga prenosa telefonskih brojeva u Crnoj Gori se pruža od 2011. godine. Administriranje sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva u Crnoj Gori vrši Teletech doo Maribor na osnovu Ugovora broj 102-1012/23 od 17. 06. 2011. godine. Planirana sredstva u iznosu od 86.000,00 € su usklađena sa obavezama Agencije po osnovu ugovora.

2. Kalibracija, popravka i redovno održavanje kontrolno-mjerne opreme i softvera Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra

Iznos: 35.000,00 €

Članom 123 je utvrđena nadležnost Agencije da planira, razvija i unapređuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra, što iziskuje i njegovno redovno održavanje u cilju dobijanja vjerodostojnih rezultata koji se mogu koristiti pri sprovođenju nadležnosti Agencije propisanih Zakonom a vezanim kako za planiranje i dodjelu radio-frekvencija tako i prilikom obavljanja stručnog nadzora, te izdavanja rješenja od strane inspektora i nadzornika. Agencija je objavila poziv za otvoreni postupak javne nabavke broj 7/2014, na Portalu Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me dana 08. 08. 2014. godine. Otvaranje ponuda je zakazano za 16. 09. 2014. godine. Postupak je u toku.

3. Nabavka kontrolno-mjerne opreme i pratećeg softvera za monitoring i goniometrisanje signala za postojeću mobilnu kontrolno-mjernu stanicu

Iznos: 420.000,00 €

Agencija je objavila poziv za otvoreni postupak javne nabavke broj 15/2014, na Portalu Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me dana 28. 07. 2014. godine. Otvaranje ponuda je obavljeno dana 05. 09. 2014. godine. Postupak je u toku.

4. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga

Iznos: 272.000,00 €

Agencija je objavila poziv za otvoreni postupak javne nabavke broj 9/2014, na Portalu Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me dana 24. 06. 2014. godine. Otvaranje ponuda je obavljeno dana 17. 07. 2014. godine. Postupak je u toku.

5. Izrada georeferencirane baze podataka elektronske komunikacione infrastrukture i njena dostupnost putem web portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)

Iznos: 87.000,00 €

Po predlogu nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama o Agencija vodi registre: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljenih brojeva i adresa i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme. Operator je, u cilju uspostavljanja detaljne evidencije, dužan dostaviti Agenciji podatke o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje. Da bi Agencija što efikasnija sačuvala i obrađivala podatke, a u budućnosti ih učinila dostupnim svim zainteresovanim licima, potrebno je razviti georeferenciranu bazu podataka elektronske komunikacione infrastrukture.

Planom javnih nabavki za 2013. godinu pokrenut je postupak u 2013. godini, procedura je trajala do septembra 2014. godine, kada je javni poziv poništen rješenjem Državne komisije. Agencija će raspisati novi postupak za ovu javnu nabavku po Finansijskom i Planu javnih nabavki za 2014. godinu (javna nabavka broj 11/2014).

6. Izrada alata (kalkulatora) za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga i predviđanja troškova za elektronske komunikacione usluge portala (odredba nacrta Zakona o elektronskim komunikacijama)

Iznos: 73.000,00 €

Istraživanja sprovedena u Evropskoj uniji pokazuju da se korisnici elektronskih komunikacionih usluga sve teže snalaze prilikom izbora usluge i predviđanja potrošnje za pružene elektronske komunikacione usluge. Zbog toga se preporučuje da regulatorna tijela razviju alate koje će korisnicima pružiti pomoć prilikom izbora najpovoljnijeg korisničkog paketa. Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija na svojoj web stranici, omogućiti korisnicima bez naknade izvrše nezavisnu procjenu troškova koji proizilaze iz javno dostupnih cijena javnih elektronskih komunikacionih usluga. Da bi se ova odredba sproveda potrebno je razviti odgovarajući alat-kalkulator cijena.

Planom javnih nabavki za 2013. godinu pokrenut je postupak u 2013. godini, procedura još uvijek traje iz razloga pokretanja žalbenog postupka od strane učesnika u postupku ove javne nabavke.

7. Izgradnja objekta jedne Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice

Iznos: 50.000,00

Članom 123 stav 2 je utvrđena nadležnost Agencije da unapređuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra. "Elaboratom o daljem razvoju sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu od 2012. do 2016. godine" je predviđeno da se

tokom 2014. godine izgradi i pusti u rad još jedna daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica. S obzirom da je u toku revizija glavnog projekta objekta ove daljinske kontrolno-mjerne stanice u toku, te da još uvijek nije dobijena građevinska dozvola od opštine Ulcinj, procedura na realizaciji ove investicije još nije započeta iz razloga što se još uvijek nijesu stekli zakonski uslovi.

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz javnu nabavku broj 21/2014 u otvorenom postupku.

8. Nabavka kontrolno-mjerne opreme i nadogradnja postojećeg hardvera i softvera Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice

Iznos: 45.000,00

Članom 123 stav 2 je utvrđena nadležnost Agencije da unapređuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra. U cilju unapređenja sistema za mjerenje kvaliteta i pokrivanja mreža i dostupnosti servisa predviđena je nadogradnja postojeće mobilne stanice čija je namjena za ove potrebe. Realizacijom ove nabavke stekli bi se uslovi za sprovođenje mjerenja u opdegu do 6 GHz i to za GSM, UMTS, TETRA, WiMAX sisteme. Ova nabavka obuhvata adaptaciju vozila, nabavku dodatnih softverskih i hardverskih modula i antena.

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz otvoreni postupak javne nabavke broj 20/2014. Iz razloga što je postupak javne nabavke broj 15/2014, 3 puta pokretan i obustavljan tokom 2013. i 2014. godine, nije se moglo ući u pokretanje ove javne nabavke. Očekuje se da se postupak ove javne nabavke pokrene do kraja 2014. godine, kako je i predviđeno Planom javnih nabavki za 2014. godinu.

9. Izgradnja i ugradnja staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na objektu Glavnog kontrolno-mjernog centra na Dajbabskoj Gori u Podgorici

Iznos: 40.000,00 €

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz javnu nabavku broj 19/2014 u otvorenom postupku. U završnoj fazi je izrada glavnog projekta staklene zaštitne obloge oko liftovske konstrukcije na objektu Glavnog kontrolno-mjernog centra na Dajbabskoj Gori na osnovu koje će biti pokrenut postupak ove javne nabavke. Planom javnih nabavki predviđeno je sprovođenje ovog postupka u drugoj polovini godine.

10. Usluge investicionog održavanja objekata Agencije

Iznos: 30.000,00 €

Za javnu nabavku usluga investicionog održavanja potrebno je prethodno izraditi odgovarajuću projektnu dokumentaciju. Projektna dokumentacija i njena revizija, za koje su finansijska sredstva predviđena Planom javnih nabavki za 2013. godinu je pokretana 2 puta i obustavljena iz razloga što nije dostavljena nijedna ispravna ponuda.

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se kroz javnu nabavku 49/2014 u postupku šopinga izabere ponuđač za izradu projektne dokumentacije što je preduslov za realizaciju javne nabavke Usluge investicionog održavanja objekata Agencije broj 18/2014 u otvorenom postupku. Javna nabavka broj 49/2014 je pokrenuta u prvoj polovini septembra mjeseca 2014. godine.

11. Usluge izrade metodologije odvojenog računovodstva operatora poštanske usluge

Iznos: 20.000,00 €

U cilju verifikacije obračuna neto troška za obavljanje univerzalne poštanske usluge od strane Agencije, gdje troškovi obavljanja univerzalne poštanske usluge moraju biti obračunati kao razlika između neto troška univerzalnog poštanskog operatora za rad na pružanju univerzalne poštanske usluge i istog operatora bez obaveza pružanja univerzalne usluge, neophodno je izraditi Metodologiju, na osnovu koje će univerzalni operator morati da obavlja računovodstvene poslove na način da se utvrde prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga. Imajući u vidu da je neophodno za realizaciju ovog Projekta obezbijediti sredstva u iznosu od 60.000,00€, Finansijskim planom za 2015. godinu su obezbijedena sredstva u iznosu od 40.000,00€.

12. Nabavka i ugradnja agregata u poslovnom prostoru Agencije u Bulevaru Džordža Vašingtona 56

Iznos: 18.000,00 €

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz javnu nabavku broj 29/2014 u postupku dostavljanja ponuda kroz šoping metodu. S obzirom na činjenicu da bi ovaj agregat trebao biti instaliran u zajedničkim prostorijama Skupštine etažnih vlasnika u kojoj Agencija ima poslovne prostorije, nakon dobijanja saglasnosti od strane Skupštine biće pokrenut postupak. Očekuje se da se postupak ove javne nabavke pokrene do kraja 2014. godine.

13. Uređenje terena oko kontrolno-mjernih stanica

Iznos: 5.000,00 €

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz javnu nabavku broj 30/2014 u postupku dostavljanja ponuda kroz šoping metodu. Javna nabavka će biti pokrenuta u IV kvartalu ove godine.

14. Usluge izrade projekta senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u svrhu kontrole i monitoringa RF spektra u opsegu do 6 GHz

Iznos: 5.000,00 €

U cilju monitoringa RF spektra u urbanim sredinama u kojima su skoncentrisane emisije radio-stanica u opsezima namijenjenim za GSM, UMTS, WiMAX, WiFi. LTE, predviđena je izrada ovog projekta. Projekat bi trebao da da rješenje za pokrivanje najznačajnijih urabih sredina mrežom senzora koji rade do 6 GHz. Korišćenje senzora bi predstavljalo dopunu postojećim stanicama namijenjenim kontroli i monitoringu RF spektra, a ne nikako kao njihova alternativa.

Postupak realizacije ove javne nabavke je pokretan 2 puta, jednom krajem 2013. godine i drugi put po Planu javnih nabavki za 2014. godinu, ali su postupci obustavljeni u oba slučaja iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda. Postupak ove javne nabavke, broj 28/2014 će ponovo biti pokrenut u IV kvartalu ove godine.

15.Nabavka materijala i alata neophodnih za redovno održavanje kontrolno-mjernih stanica

Iznos: 2.000,00 €

Ovaj iznos je planiran za nabavku sitnog alata neophodnog za svakodnevno održavanje objekta i instalacija i infrastrukture oko kontrolno mjernih stanica prilikom održavanja objekata u vlasništvu Agencije (kosačica, trimer, lopate, grabulje...).

Planom javnih nabavki za 2014. godinu predviđeno je da se ova investicija realizuje kroz javnu nabavku broj 33/2014 u postupku dostavljanja ponuda kroz šoping metodu. Postupak ove javne nabavke, broj 28/2014 će ponovo biti pokrenut u IV kvartalu ove godine.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Broj: 0902-5429/2

Podgorica, 24.09.2014. godine